

Porubské noviny

Číslo: 62

MAREC 2010

Ročník: XVI.

V tomto čísle nájdete:

Pár slov matkám
 Správy zo samosprávy
 Výročné rokovania
 S Ing. A. Schlachtom o mechanizácii
 Faktúra za elektriku
 Spomienka na Milku Valentovú
 „Ročitô“ M. Rúfusa
 Vianoce po Vianociach
 Ako chytili pytlíka
 Mladí Homrlajci
 Plesové správy
 Zima patrí ping-pongu
 Ako Smrečanci vlkov lapali
 Majster taekwondo v Z. Porube
 Lyže a lyžiari

Básnik sa modlí za deti

Milan Rúfus

Nevedia prečo, no veľmi im to treba.
 A možno ešte viacej ako chleba.
 Aby im v duši pusto nebolo.
 Aby ich mali radi okolo.

Aby im bolo mätko ako v mame.
 Keď bolia veci, ktoré nepoznáme,
 tu každé dieťa, plaché ako laň,
 na hlave musí cítiť teplú dlaň.

Bože, o takú dlaň Ťa ľudské mláďa prosí.
 V čase, keď ešte ani nevie, Kto si.
 Našiel Ťa hore ten džavot tenkých hlások?

Našiel. Dal si im liek. A nazval si ho láskou.

Fluidum

Naši predkovia v rámci magickej trojky hovorili o troch grošoch, z ktorých jeden vraciam, druhý požíciavame a len na treťom sami žijeme. Bolo to **jednoduché** a žilo sa to prirodzene.

Dnes, keď tomu istému zložitosti hovoríme integrovaná osobnosť, zdá sa aj **zložitý** život.

Tri rohy domu drží podľa básnika žena – ako nositeľka života, vychovávateľka detí, **ochrankyňa hniezda**, či škrupiny orieška, zvaného rodina, ktorá je pre vnútorne vyrovnaných ľudí neprekročiteľným **záväzkom**.

Tri piliere potrebuje podľa znalcov zdrojov ľudského pokoja človek na to, aby **kvalitne** prežil svoj ľudský údel: fungujúce partnerstvo, prácu, ktorá ho naplňuje, koníčky, ktoré ho odreagovávajú od napätí.

Možno v týchto mesiacoch, keď si pripomínáme sviatok žien a aj sviatok matiek je naliehavšie zamyslieť sa nad podielom ženy a matky v jestvujúcich spomínaných i nespomínaných magických trojkách. Nad jej **vnútor-**

nou silou byť súčasťou pomnožnej bytosti RODINA a prijať to ako vznešenú službu, nie slúžkovstvo. A to aj napriek tomu, že **spoločnosť degraduje** vzťah muža a ženy ako človeka s človekom a čoraz častejšie podlieha dobovému pôžitkárstvu, ktorého prejavom je duchovne lacná fasáda: autá, milienky, majetky, alkohol, drogy, trápny kult večnej mladosti.

Odbrzdené vlichocovanie sa ženy do pozornosti muža, ktorý je niekde inde manželom, partnerom, otcom, či starým otcom naznačuje, že **plytký syndróm** Evy z raja je stále prítomný a len pomaly (ak vôbec) podlieha **mravnej kultivácii**.

V mori príležitostí stráca sa zmysel pre poctivú povinnosť, o ktorej charizmatický Igor Rumanský hovorieval: „Robím to preto, aby mame tamhore bolo dobre.“

Ale nikto iný, len sama žena a matka si určuje svoju cenu, určuje, v čom chce vidieť svoju hodnotu.

Tak ako to v Porube **dokázali naše staré mamky**. U Rúfusov, u Baránich, u Chovanov. Iste aj u ďalších.

Pretože žena a matka, to je fluidum.

Dr. Soňa Barániová

b. s. Barániová

ilustrácia: Dr. Vlasta Štárníková

*Deti, deti,
 letí vodička,
 spod kameňa,
 spod krička.
 Hade letí,
 zvoní kvety...
 Príde apríl
 usmiaty,
 pripne si ich
 na šaty.*

Matka, základ citovej výchovy

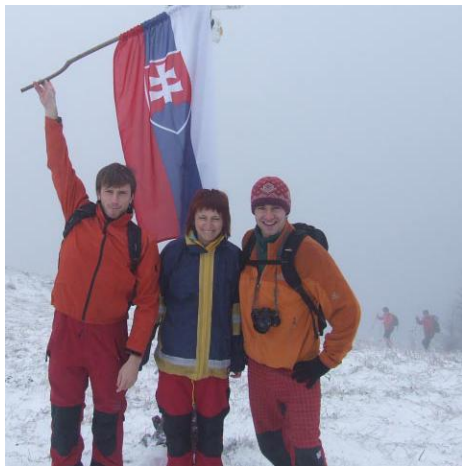
Keď si spomínam na svoje detstvo, vychádza mi to tak, že garantom citovej výchovy bola vždy matka. Povedal som svojho času: „Mama – to bol náš každodenný chlieb, otec bol sviatok.“

-mr-

• Foto: -dm-

Vianoce na Poludnici

Vianoce sú sviatky pokoja a dobrej vôle. V tomto duchu vystúpila na Poludnicu (1549 m n. m.) v čase vianočných sviatkov viac ako stovka turistov z celého Slovenska. Turistický chodník obletoval drobný sniežik. Viditeľnosť minimálna, teplota okolo nuly. Nálada na vrchole nenapodobiteľná. Spievali sa koledy, vinšovali vinše a nechybovali ani vianočné medovníčky. V radostnom stretnutí si účastníci výstupu navzájom želali pohodu a dobré zdravie v roku nastávajúcom.

Privítali nový rok

Svetlicami a petardami privítali aj v Závažnej Porube Nový rok 2010. Zábavnú pyrotechniku spoločne odpalovali celé rodiny pred svojimi príbytkami na Hlavnej, Novej i Za ohradami. Po polnoci sa občania postupne zhromažďovali na nádvorí obce, kde si navzájom želali len to najlepšie. Novoročnú atmosféru umocnil veľkolepý ohňostroj na Žiari, ktorý usporiadal obecný úrad za asistencie domácich hasičov. Vo vestibule kultúrneho domu potom zaspievali štátnu hymnu SR a pieseň z evanjelického spevníka Rok nový zase k nám prišiel. Víťanie nového roku spojili s vinšami a predsavzatiami. Starosta P. Baráni (vpravo) vyslovil želanie, aby nový rok priniesol dobré zdravie a rodinné šťastie všetkým ľuďom dobrej vôle na modrej planéte.

Text i foto: -dm-

Správy zo samosprávy

December 2009

V decembri sa pracovné rokovanie obecného zastupiteľstva nekonalo. Uskutočnilo sa len slávnostné zasadnutie, na ktorom starosta P. Baráni zhodnotil aktivity orgánov obce v roku 2009. Spoločne rozdiskutovali plány pre rozvoj obce na nasledujúce obdobie.

Január 2010

Správu o činnosti sociálnej komisie predniesla jej predsedkyňa Magdaléna Ilanovská. Sociálna komisia je najmladšou komisiou, ktorá pracuje pri obecnom zastupiteľstve. Potvrdilo sa, že jej vytvorenie malo zmysel. Členky komisie vykonávajú prevažne terénnu, sociálnu činnosť, ktorá spočíva v návštevách problémových rodín. Návštevy bolo potrebné vykonávať v troch rodinách, v ktorých sa vyskytli nedostatky pri výchove maloletých detí. Komisia má v náplni práce aj monitoring starších občanov, odkázaných na pomoc druhých osôb pri zabezpečení základných životných potrieb. V tejto oblasti sa žiadne problémy nevyskytli. Veľkým plusom, ktorého význam naplno doceníme až v nasledujúcich rokoch, je zriadenie Domu

opatrovateľskej služby – zariadenia pre seniorov vyžadujúcich celodennú starostlivosť. V súčasnosti obec zabezpečuje finančné prostriedky na nákup inventáru v DOS. Jeho otvorenie je plánované v lete 2010.

V ďalšom priebehu rokovania zhodnotil Ing. Vladimír Broska činnosť komisie pre elektronickú prezentáciu obce. Komisia zabezpečila výmenu počítačov za modernjšie v obecnej knižnici, v MŠ, ako aj v ZŠ. Zabezpečila výmenu technického zariadenia v dome smútku, ktoré umožňuje prehrávať hudbu z CD. Prioritou do nasledujúceho obdobia je aktualizovanie obecnej web-stránky, ktorú sa v tomto období nepodarilo uskutočniť, lebo komisia nemala k dispozícii potrebné podklady. Dôležitou úlohou je aj prenesenie inventúrnych zápisov z pôvodnej písanej evidencie do elektronickej formy. Aj tu sú problémy, lebo nie je známe, aký program by mali obce používať. Budeme sa ale asi musieť rozhodnúť a preniesť celú evidenciu aj s tým rizikom, že pri upresnení metodiky sa inventarizácia bude „nahadzovať“ ešte raz, pretože súčasná evidencia je nevyhovujúca.

Február 2010

Na rokovaní obecného zastupiteľstva sa zúčastnil pán Roman Cerulík, záujemca o kúpu hotela Tatrín a hotela EBO Jaslovské Bohunice. Poslancom predstavil svoje podnikateľské zámery. Za účelom zachovania zelenej, oddychovej zóny žiadal o dočasné nepovolenie ďalšej výstavby v Suchej doline – tzv. stavebnú uzáveru. Poslanci si vyžiadali potrebný čas na dôkladnejšie naštudovanie problematiky a predložených materiálov. K tejto veci sa obecné zastupiteľstvo vyjadrí do 10 dní.

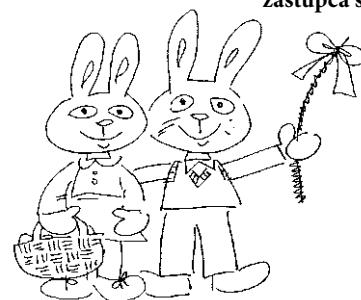
Ekonomka obce Mária Šúleková vyhodnotila vykonanú inventarizáciu a predniesla správu o stave majetku obce. Súpis majetku vykonali dlhšie inventarizačné komisie. Je ešte potrebné vykonať prečíslovanie inventáru v novom programe.

Obecný majetok v položke budovy predstavuje hodnotu 1.165447,- EUR. Zaznamenali sme prírastok rekonštrukciou DOS v hodnote 442.533,- EUR, vybudovaním viacúčelového ihriska v hodnote 55.822,- EUR, postavením dvoch autobusových zastávok v hodnote 5406,- EUR, vyhotovením spevnených plôch pod kontajnery na separovaný odpad v hodnote 7.188,80 EUR. Dopravné prostriedky evidujeme v hodnote 22.901,44 EUR, pozemky v hodnote 1.377,55 EUR. Drobný hmotný majetok má hodnotu 87.404,43 EUR.

Marec 2010 mimoriadne zasadnutie

Poslanci sa zišli na mimoriadnom zasadnutí, aby splnili svoj sľub a vyjadrili sa záujemcovi o kúpu hotela Tatrín a EBO Jaslovské Bohunice k jeho podnikateľskému zámeru. Skonštatovali, že všetky zúčastnené strany – investor, obec aj urbár majú rovnaký záujem, a to sprevádzkovanie hotelov a vytvorenie rekreačno-oddychovej zóny v Suchej doline, slúžiacej nielen pre návštevníkov hotelov, ale aj pre obyvateľov obce. Za účelom dosiahnutia tohto cieľa má obec možnosť zablokovať prípadnú ďalšiu nežiaducu výstavbu pri vydaní súhlasu so stavebným konaním. Nepovažovali teda za potrebné vyhlásiť prísnu stavebnú uzáveru. Je však nutné dopracovať pre uvedenú lokalitu Územný plán.

Ing. Eugen Vadovický,
zástupca starostu

Čo prinieslo zavedenie EURA v roku 2009

• Zľava: D. Jačalová, T. Kusá, L. Kubovčík, Ing. E. Vadovický

Už je rok odvtedy, čo sme si začali zvykať na nový menu. Zavedenie eura patrilo ku kľúčovým úlohám systému COOP JEDNOTA Slovensko, ktorý celý prípravný proces zvládol ako organizácia, najlepšie pripravená na zavedenie eura.

Získali sme stabilnú a celosvetovo uznávanú menu. Najväčší nápor bol v prvých dňoch roku 2009 – duálny obeh, kedy sme platili slovenskými korunami aj eurami. Trvalo to do 16. januára, dopadlo to bez väčších problémov. Boli sme trpezliví aj pri platení pri pokladni, keď to trvalo o niečo dlhšie, ako sme boli zvyknutí. Duálne zobrazenie cien bolo počas celého roka 2009, bude platiť aj v roku 2010.

Na výročnej členskej schôdzi, ktorá sa konala 15. februára 2010, delegátka za COOP JEDNOTU Lipt. Mikuláš Táňa Kusá hodnotila dosiahnuté výsledky družstva, jej zámery pokračovať v zlepšovaní kvality tovarov, zásobovaní, aby sa zvýšil počet spokojných zákazníkov v našich predajniach. K zavedeniu eura sa pridružila aj finančná kríza, ktorá núti obmedzovať niektoré výdavky. Kríza spôsobila pokles tržieb a rast nákladov, k obávanému zdražovaniu nedošlo, nie vždy sme nakupovali doma. Zvýšil sa záujem o nákup tovaru v akciových ponukách. Letákové akcie dostávame do predajni každé dva týždne nové, plus akcie pripravované COOP JEDNOTA Lipt. Mikuláš.

Podakovanie patrí našim pracovníkam predajne, ktoré v čase prechodu k runy na euro museli zvládať chod predaja, preberanie tovaru, nové akcie, meniť cenovky na tovaroch a všetko, čo k tomu patrí. Chyba sa stane a to robíme všetci. Stretávame sa aj s nepochopením, porovnávaním cien tovaru v iných obchodoch. Niekedy zákazníci hľadajú niečo iné ako dáva ponuka. Vplyv na nákupy majú aj náhodní predajcovia, čo ponúkajú tovar po dedinách.

V roku 2009 došlo k úprave členského vkladu doplatením, zrušením členstva alebo ostať verným členom družstva. Tým sa aj znížil počet našich členov JEDNOTY na deväťdesiat. Nákupná karta ostáva v

platnosti, platí všade v JEDNOTE, naďalej ostávajú 2 % z nákupu. Po spracovaní nákupov bude nákupná poukážka dodaná do predajne. JEDNOTA ponúka možnosť platby určitých druhov poukážok v predajni. Stretávame sa aj s nepekným javom v našej predajni a to, že dochádza k odcudzovaniu niektorých druhov tovaru zákazníkmi, preto navrhujeme namontovať do predajne kamerový systém, čo by malo byť aj samozrejmosťou organizácie JEDNOTY.

Na výročnej členskej schôdzi bodom rokovania bola voľba nového výboru na ďalšie volebné obdobie. Aj v novom volebnom období výbor členskej základne bude dvojčlenný. Ľudovít Kubovčík predsedá a členka výboru Darina Jačalová. Delegátka zhromaždenia delegátov bude Darina Jačalová, zástupca delegáta Milota Vadovická. Revízorkou zostala Anna Hybianová. Staronový výbor ďakuje členom JEDNOTY za dôveru, ktorú sme dostali.

Výročná členská základňa má požiadavku na úpravu okolia pred predajňou. Doplniť chýbajúce tyčky na oplatení. Nevyužitie priestory nad predajňou ostávajú v riešení.

Vážení zákazníci, ďakujeme Vám za priazeň, ktorú ste nám prejavovali počas roka 2009, tešíme sa na ďalšie stretnutia v našej predajni COOP JEDNOTA aj v roku 2010.

Darina Jačalová

Platí nový zákon

PZ Poludnica so sídlom v Závažnej Porube dňa 27.02.2010 bilancovalo výsledky svojej činnosti v roku 2009. Výročná členská schôdza sa stala priestorom na úvahy o smerovaní združenia pre 28 členov, 1 čakateľa na členstvo v PZ a zástupcu Okresnej kancelárie SPZ v Liptovskom Mikuláši. Rokovanie ako každý rok zhodnotilo výsledky, poukázalo na rezervy a tiež sa zaoberalo podmienkami v poľovníckom združení po prijatí nového zákona o poľovníctve a vzniku (ustanovení) Slovenskej poľovníckej komory.

Ing. J. Kulhavý

Súťažíme s novinármi

Nadácia otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation vyhlásila v decembri minulého roku súťaž Novinárska cena 2009. Do kategórie najlepší regionálne publikovaný príspevok v printových médiách prihlásila redakcia Porubských novín tri príspevky: Obráz chce rám, svedectvo slovo, Gymnázium nám dalo všeobecný základ a Odišiel prorok mravnosti. Autor: Dušan Migala (Porubské noviny 58, marec 2009, roč. XV.) O výsledkoch súťaže podáme informáciu.

Koho budeme voliť?

V roku 2010 nás čaká dvoj voľieb. Najskôr pristúpime k voľbám do parlamentu SR. Už teraz vieme, že sa uskutočnia 12. júna 2010. Po týchto voľbách nastane nové zloženie vlády. Nastúpi nový premiér, prídu noví ministri. Znova koalícia, opäť opozícia. Už sme si na to zvykli. Jeden vládne, druhý kritizuje. Tak to chodí v demokracii: presnejšie, nič nového pod slnkom.

O niekoľko mesiacov po „parlamentkách“ sa uskutočnia aj voľby do orgánov miestnej samosprávy. Teda aj u nás budeme voliť starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Tak, či onak: aj jedny aj druhé voľby sú veľmi dôležité. Bude sa rozhodovať o tom, kto nasledujúce štyri roky povedie nielen štát, ale aj mestá a obce na Slovensku. Vízia Závažnej Poruby nie je jednoduchá. Je potrebné vypracovať solídny model odpadového hospodárstva, pretože skládka v Lopatine končí. Vytvoriť prijateľnú koncepciu energetickej bezpečnosti využitím alternatívnych zdrojov, pripraviť stavebné pozemky, umožniť výstavbu nových rodinných domov, dokončiť kanalizáciu. Začne sa stavať železnica pri Brodku. Šport i kultúra vyžadujú personálne i finančné predpoklady. Školy si žiadajú veľa pozornosti zo strany zriaďovateľa a tým je obec. Čo sa asi stane prioritou? Čo najviac potrebujeme? Asi najviac zo všetkého pokoj. Pokoj vám i nám. Ale aby bol pokoj, treba prísť k volebným urnám. Čím vyššia účasť voličov, tým spravodlivejšia zostava nového parlamentu i domácej samosprávy.

Termín komunálnych voľieb je už tiež stanovený: voľby starostu a miestnych poslancov sa uskutočnia 19. decembra 2010. O päť dní skôr, ako sadneme k Štedrovečernému stolu. „Pôjdem voliť, čo by som nešla,“ povedala nemenovaná pani. „Veď tu žijem a týka sa ma všetko, čo sa tu robí. Ja si myslím, že komunálne voľby sú ešte dôležitejšie ako tie veľké, lebo rozhodnutia tých, ktorých si zvolíme, sa nás budú priamo dotýkať. Nie je mi jedno či sa bude v Závažnej Porube kúriť drahou elektrikou, drevom, alebo plynom. Či z vodovodu potečie kvalitná voda a dokončí sa kanalizácia, čo bude plus pre našich potomkov. A či budeme chodiť po špinavej alebo upravenej ulici a nakupovať v slušných obchodoch. Vandalizmus sa stane minulosťou a mládež sa zobudí zo sna ťažkého. Ulice budú primerane vysvietené a v noci bezpečné. Toto všetko je vec tunajšej vrchnosti,“ dodala na záver. Čo je pravda, je pravda. V samospráve na miestnej úrovni naozaj nejde o politické tričky, skôr ide o pokojný život obyvateľov na najbližšie štyri roky.

Dušan Migala, šéfredaktor

Obzrieť dozadu, no pozeráť dopredu

• Výročná schôdza 22. jan. 2010, zľava D. Majeríková, Božena Marečková, L. Štrkolcová.

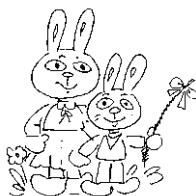
Keď sa končí kalendárny rok, každý dobrý gazda sa snaží obzrieť dozadu a aspoň v mysli zhodnotiť to, čo sa mu v práci v ubiehajúcom roku podarilo čo lepšie, čo horšie a v čom sa jeho predsavzatia nedarilo splniť, aby sa v nastupujúcom novom roku chýb vyvaroval a výsledky práce boli čo najlepšie. Nuž v takomto duchu sa dňa 22. januára 2010 konala aj výročná členská schôdza Jednoty dôchodcov v Závažnej Porube, za účasti 71 členov a 5 hostí. Naše pozvanie prijali hostia: za Okresnú organizáciu JDS Božena Marečková, za ZO JDS Smrečany Eva Šimúňová a Anna Uramová. Vedenie obce zastupovali Dr. Dušan Migala a Anna Mikulášová. Za účasť im aj touto cestou ďakujeme. V správe, ktorú predniesla predsedníčka Darina Majeríková, boli obsiahnuté rozvedené všetky vykonané akcie, aktivity, podujatia. Prítomní sa dozvedeli, čo všetko Jednota dôchodcov vykonala, ako sa starala o svojich členov. Pre našich členov sme pripravili a zorganizovali rôzne kultúrno-spoločenské, zdravotné a záujmové podujatia, ako sú návštevy divadiel, múzeí, hradov, zámkov, spoločné posedenie pri sviatku MDŽ, Dňa matiek, Mesiac úcty k starším, posedenie pri vianočnej kapustnici, návšteva Tatralandie, rehabilitačné procedúry Energioslužba a.s., tuzemské rekreácie, zahraničné rekreácie, výstavy ručných prác, ovocia, brigády na miestnom cintoríne, Pamätníku padlých, Areál ATP a mnoho ďalších podujatí. V priebehu celého roka sme sa snažili vychádzať v ústrety svojim členom a spríjemniť im jeseň života. Všetkým, ktorí sa na našej činnosti zúčastňujú a podporujú ju, patrí naša úcta a vďaka. Naše poďakovanie patrí aj samospráve obecného zastupiteľstva, aj starostovi obce Pavlovi Baránimu za dobrú spoluprácu a porozumenie s nami seniormi. Prítomní hostia v diskusných príspevkoch vysoko hodnotili našu prácu v Jednote dôchodcov, do ďalšej práce nám popriali veľa síl a úspechov.

Súčasťou hodnotenia bola aj revízia správa o hospodárení, ktorú predniesla členka revíznej komisie Božena Bátoriová. Jeden z hlavných bodov programu bol návrh plánu práce na rok 2010. Každý z prítomných sa k vypočítaným správam a návrhu mal možnosť vyjadriť, čo ho uspokojilo a čo mohlo byť lepšie. Návrh p. Miloty Vadovickej, že za príkladnú prácu, starostlivosť vo vedení našej Jednoty dôchodcov patrí predsedníčke Darine Majeríkovej pri okresnom vyznamenávaní vyznamenania I. stupňa. Podávame návrh aj na udelenie titulu „Senior roka 2010“ návrh všetci prítomní prijali jednomyselne. Po vyčerpaní pracovnej časti programu pokračovali sme v druhej debate a zábave pri fašiangovom posedení, nechýbal spev a o dobrú náladu postaral sa náš harmonikár M. Oriščik. V dobrej nálade a pohode sme sa rozchádzali vo večerných hodinách v očakávaní a odhodlania plnenia prijatého programu na rok 2010.

Ludmila Štrkolcová, Darina Majeríková

Nielen ekologicky, ale aj ekonomicky

Už sme si zvykli v domácnostiach triediť odpad a ukladať ho podľa jednotlivých druhov do kontajnerov na to určených. Zoberieme tašky alebo vrecia plné plastových fliaš a odnesieme ich ku najbližšiemu zbernému miestu a uložíme ich do kontajnera a myslíme si, že sa správame ekologicky. Naša obec informovala o správnom separovaní odpadu prostredníctvom Porubských novín, hlásením v miestnom rozhlase, vydaním informačného spravodajcu, odpad však netriedime správne. V kontajneroch sa nájdu veci, ktoré tam nepatria, potom obec musí platiť tzv. triediaci poplatok firme, ktorá odpad odváža. V kontajneroch na plasty sa nachádzajú nestlačené fľaše, stačí pár vriec takýchto fliaš a kontajner je plný. V zberných nádobách na papier sú nerozobrané kartónové obaly, ktorých stačí niekoľko a kontajner je opäť plný. Takto sa nám často stáva, že namiesto odpadu máme v kontajneri viacej „vzduchu“ ako vyseparovanej suroviny. A opäť platíme za vývoz. Každá domácnosť v čase krízy počíta každý cent a hľadá spôsoby kde ušetriť. Pokúsme sa ušetriť aj obecné peniaze tým, že budeme myslieť nielen ekologicky, ale aj ekonomicky a vývoz separovaného zberu nás bude stáť menej. Stačí málo, dodržiavať lepšie pravidlá separovaného zberu a upozorňovať občanov, ktorí tak nekonajú.

Vladimír Mlynček, ml.

Združenie majiteľov lesov bilancovalo rok 2009

V zmysle platných stanov, tak ako každoročne, uskutočnilo sa v piatok 26. februára 2010 valné zhromaždenie ZML PS v Záv. Porube, na ktorom výbor predkladá raz do roka členskej základni dokumenty, ktoré sú dôležité pre členov, aby boli správne a o všetkom diani informovaní za uplynulé obdobie roku 2009 a zároveň prostredníctvom uznesenia a rozpočtu pre rok 2010 dostali zároveň akýsi prehľad o zamýšľaných cieľoch a stratégii pre nasledujúci rok. V tomto roku bolo valné zhromaždenie o to v zmysle programu dôležitejšie, že sa na ňom volili nové orgány a to výbor spoločenstva a Dozorná rada.

Hodnotíme rok 2009

Celkove hodnotiac rok 2009 tak ako bolo konštatované v správe o činnosti ako ju predniesol jeden z podpredsedov Ladislav Broska bol komplikovaný z dvoch zásadných hľadísk. Jednak výbor pracoval v dosť improvizovaných podmienkach vzhľadom na to, že v apríli zomrel Ladislav Staroň a tým definitívne prestal vykonávať funkciu predsedu, ale fakticky už od decembra 2008, kedy vážne ochorel, skončila jeho práca vo výbore ZML a navyše od decembra 2008 až do mája 2008 bola dlhodobovo práceneschopná tajomníčka ZML Ema Kováčová. Táto skutočnosť poznačila aj činnosť výboru, ale po prerozdelení funkcií i napriek určitej improvizácii sa neprejavila v aktivite výboru a skôr naopak dokázala nás táto skutočnosť motivovať v tom zmysle aby sme dosiahli hlavne v lesohospodárskej a následne aj v ekonomickej činnosti poznačenej aj súčasnou krízou dobré výsledky. V čelných funkciách tak predsedu zastupoval podpredseda výboru Ľudovít Míša, v hlavnej našej činnosti so zameraním na prácu v lese aj pri samotnej ťažbe dreva a jeho predaji p. Ladislav Broska, druhý podpredseda výboru. Práce súvisiace s náplňou pre tajomníčku s úspechom zastala Viera Brantálová. To sú fakty pre históriu ale treba ich povedať hlavne preto, že tak ako Kováčová Ema aj Ladislav Broska po svojom dlhom pôsobení vo funkciách nášho spoločenstva sa rozhodli prácu vo výbore ukončiť na vlastnú žiadosť.

Fakty a argumenty

V správe o činnosti ako aj v správe o hospodárení boli povedané niektoré čísla, ktoré je tu potrebné uviesť:

- celkovo bolo vyťažené 4 340 m³ dreva (ale len 800 m³ bolo úmyselnej rubnej ťažby) ostatná ťažba bola vlastne kalamitné drevo napadnuté kôrovcom

• Valné zhromaždenie 26. februára 2010, zľava: L. Míša, L. Broska, Bc. P. Baráni, Ing. B. Agnet

- plánovaná nákupná cena dreva pre rok 2009 bola 37,68 € za 1m³ (1 135 Sk)
- dosiahnutá skutočná cena sa vygenerovala v r. 2009 na 38,84 € za 1m³ (1 156 Sk)
- dosiahnuté tržby za drevnú hmotu, nájomné a fin. prostriedky, ktoré sme dostali za roky 2008 (dodatočne) a za rok 2009 z Poľnohospodárskej platobnej agentúry z fondov EÚ zapojením sa do projektu na financovanie ochrany lesa z Programu rozvoja vidieka – bola to teda 2x fin. čiastka vo výške 19 128 € (spolu 38 256,94 €) nám vytvorili po odpočítaní všetkých nákladových položiek vrátane daňových odvodov:
- nerozdelný hospodársky výsledok
- zisk 88 099,92 €
- na podiely členom bolo vyčlenených 68 347,50 €, keď na jeden podiel bola valným zhromaždením schválená čiastka 5 €
- rozdiel - ostatné fin. prostriedky zostávajú na účte ako rezerva do budúceho roku.

Viac údajov zo Správy o hospodárení za rok 2009 nebudem uvádzať, nakoľko táto bola v deň zasadnutia k dispozícii k nahliadnutiu vyvesením na dostupnom mieste v KD a po jej prečítaní aj na valnom zhromaždení A. Hybianovou aj schválená prijatým uznesením, aj ako účtovná závierka roku 2009.

Považujem za dôležité uviesť aj niektoré veci, ktoré výbor riešil, prípadne sa ich už aj podarilo uviesť v rámci činnosti združenia v roku 2009 do života:

- zlepšili sme zakúpením novej IT techniky nové možnosti v činnosti a v komunikácii ZML
- zaviedli sme nový systém účtovníctva, ktorý by nám mal znížiť náklady v tomto druhu prác
- zaviedli sme v rámci bankových služieb uhrádzanie platieb INTERNET BANKINGOM
- zaviedli sme e-mailové adresy pre člných funkcionárov výboru zavedením

internetu (tu nemôžem nespomenúť ústretový prístup starostu a samotného Obecného úradu)

- zapojili sme sa v rámci programu Rozvoja vidieka podaním projektu v rámci ozdravných opatrení lesa so zameraním sa na pestovateľskú činnosť a všetky s tým súvisiace práce na roky 2010 až 2013. Túto oblasť sme zabezpečili prostredníctvom sprostredkovateľskej agentúry, ale veľkú časť prác, hlavne spracovaním detailných údajov vychádzajúcich z nášho lesohospodárskeho plánu vypracoval náš Odborný lesný hospodár Peter Staroň, ktorému nielen za prácu na tomto projekte ale aj za všetku prácu vo výrobnej časti, týkajúcej sa prác v lese aj pri ochrane našich porastov vo všetkých lokalitách či už Jánskej, Ilanovskej a Demänovskej Doliny, ale aj v našom porubskom katastrálnom území treba v tomto smere poďakovať
- v prípade, že tento náš projekt bude prijatý dostali by sme z fondov EÚ v rokoch 2010-2012 na každý rok cca 2 500 € (753 150,00 Sk.-), ktoré prostriedky by nám na tieto roky vlastne umožnili absolútne znížiť náklady na práce v lese
- pestovateľská činnosť a s tým súvisiace všetky položky, ktoré sa viažu na túto činnosť.

Čo chceme a spravíme

A čo by sme ešte chceli zvládnuť, resp. aké opatrenia zaviesť v budúcom roku:

- zaviesť web-stránku nášho združenia majiteľov lesov a na nej uvádzať všetky dôležité dokumenty, ktoré budú prístupné pre členskú základňu
- na tejto stránke uviesť aj e-mailové adresy funkcionárov ZML PS pre zlepšenie samotnej komunikácie medzi výborom a členmi združenia
- v zmysle prijatého uznesenia na poslednom valnom zhromaždení získať od členov údaje o ich bankových číslach účtov, aby sme hlavne u členov, ktorí majú bydlisko mimo obec Záv. Poruba posielali fin. prostriedky za vyplácané podiely priamo na ich bankový účet
- keďže niektorí členovia aj mimo našu obec nemusia mať založený svoj bankový účet, alebo nám ho nedajú k dispozícii, nech nám nahlásením 10 dní dopredu pred avizovaným vyplácaním nahlásia, že si prostriedky preberú priamo pri vyplácaní podielov, alebo prostredníctvom poverených osôb, ale s plnou mocou pre tieto osoby. Pre ten-

to rok sa budú fin. prostriedky vyplácať v Záv. Porube v piatok 26. marca 2010 od 14,00 hod. do 17,30 hod v kultúrnom dome v Z. Porube

- pre informáciu uvádzame naše tel. čísla: 044/5547317 resp. 0908967221, alebo 0917411056.

Novozvolené orgány

Ostatné úlohy, ktoré má výbor uložené v samotnom uznesení, nemôžeme všetky v tomto príspevku uvádzať, každý člen má právo sa k týmto dokumentom dostať na ZML PS, kde sa s nimi môže podrobnejšie oboznámiť. Aj ostatné dokumenty vrátane údajov zo správy o činnosti sú len heslovité, ale je predpoklad, že budú k dispozícii na časom zavedenej webstránke ZML. Na tejto stránke potom uvedieme aj novozvolené orgány výboru ZML a dozornej rady. Uvediem len základnú informáciu: výbor ZML si na svojej prvej ustanovujúcej schôdzi tajným hlasovaním zvolil za predsedu Ľudovíta Míšu, za podpredsedu pre činnosť v lese Svätoslava Brosku, za druhého podpredsedu Pavla Valenta a za tajomníka ZML Jána Kamiena. Za predsedu Dozornej rady bol zvolený Ing. Ladislav Niňaj a za podpredsedníčku Anna Valentová. Voľby boli uskutočnené v súlade s platnými stanovami z r. 2004 a to tak, že valné zhromaždenie volí tajným hlasovaním výbor ZML PS a výbor si na svojej prvej ustanovujúcej schôdzi, ktorú vedie predseda volebnej komisie volí tajným hlasovaním predsedu ZML PS.

Vyjadrujeme poďakovanie

Záverom chcem poďakovať všetkým členom, ktorí dlhodobo pracovali v orgánoch spoločenstva za ich prácu v prospech nás, všetkých členov a novozvoleným členom do výboru a Dozornej rady, aby im prišlo dobré zdravie a mali dosť síl na riešenie náročných úloh. Prajem im, aby v týchto neľahkých podmienkach priniesli aj nové myšlienky a impulzy do nastávajúceho funkčného obdobia, ktoré sa potom musia prejavovať aj v dobrých hospodárskych výsledkoch nášho združenia.

Za dobrú vzájomnú spoluprácu poďakovať tiež Obecnému úradu a menovite starostovi obce Pavlovi Baránimu ako aj PD v Lipt. Mikuláši a jeho predsedovi Ing. Antonovi Sivákovi. Veľmi si oceňujeme spoluprácu s Poľovníckym združením Poludnica, Hasičským zborom, ale aj inými organizáciami a to aj pri organizovaní brigád pri nárázových prácach v lese.

Chcem vyjadriť poďakovanie všetkým, aj tým, ktorých som tu nemenoval a hlavne ľuďom, ktorí svojou prácou v lese pomáhali zakladať zárodoky nášho zdravého lesa pre budúce pokolenia.

Ludovít Míša,
predseda ZML PS, Záv. Poruba

Posolstvo Milana Rúfusa pri ročitom

• Rodáci pri ročitom v tichej modlitbe dakovali za dar básnika. K. Staroňová zarecitovala báseň a Peter Jambrich, básnikov bratranec (druhý zľava), položil na hrob kyticu, ktorú poslala básnikova manželka Magda s dcérou Zuzankou. Pán farár Pavlík modlitbou poďakoval Pánu Bohu za dar básnika.

Celoslovenské spomienkové stretnutie priaznivcov Milana Rúfusa sa uskutočnilo 9. januára 2010 pri príležitosti prvého výročia úmrtia básnika v rodnej Závažnej Porube, kde je pochovaný tak, aby naveky hľadel na milovanú Poludnicu. Stretnutie začal pracovný aktív odborníkov z okresu L. Mikuláš zameraný na prezentáciu prípadových štúdií z úspešného vedenia detí vyžadujúcich špeciálnu starostlivosť.

Na cintoríne položením kvetov, modlitbou a piesňou spoločne poďakovali za dar básnika. Potom navštívili kútik Milana Rúfusa v miestnej škole, kde porubskí žiaci predstavili murárske tradície Závažnej Poruby. Nato vo veľkej sále kultúrneho domu sledovali videozáznam z národných osláv 80. narodenín rodáka v Z. Porube, ktoré sa konali v decembri minulého roku pod záštitou prezidenta Ivana Gašparoviča. Najpôsobivejšia časť programu patrila zdieľaniu sa účastníkov. Prítomní hovorili o svete Rúfusa vo svojom svete. Detstvo básnika priblížil vrsťovník M. Rúfusa a spolužiak z porubskej školy Vladimír Ilanovský. Príhovor prof. Imricha Vašku z technickej nahrávky nenechal ani jedno oko bez slzy. Ročitô (povedané liptovský) nebola žiadna honosná akcia, no svojím obsahom naplnilo rúfusovskú myšlienku: „Kultúrne národy si vážia svoje studničky.“

Text i foto: Dušan Migala

• Deti uviedli scénu, ako Milanko zložil prvý veršík

Poďakovanie in memoriam

Bolešť

Milan Rúfus

*Sú stromy s bokom Kristovým.
Sú šlahy blesku. Vždy z neveternej strany
toho, čo neprichádza, iba náhle je
a skrze bolesť nenáhlivo trvá.
Tak udrie bič.
Tak tragédia vypaľuje čísla
na chrbty svojich.*

*A že si pritom bolesť prosí meno,
pokrstíš si ju.
Zuzanka.*

Štyridsaťdva rokov nosím túto básničku v pamäti aj v srdci. Práve pred toľkými rokmi som odišla na stredoškolské štúdiá do Banskej Štiavnice. Po prvýkrát som odchádzala z domu, od mamy, od rodiny, aj z rodnej dediny. Bolo mi veľmi smutno. Odlúčenosť som znášala ťažko. Telefón bol iba na „národnom výbore“, na fare a v škole. Mohlo sa ním pochváliť aj pár domácností v dedine. My sme sa k nim nerátali. Slovo mobil sa vo vtedajšom slovníku študenta nenachádzalo. Každá druhá sobota bola voľná. Už vo štvrtok večer som mala zbalenú cestovnú tašku, aby som v piatok hneď po vyučovaní utekala na autobus. Domov som prichádzala na „poljedenástu“, odchádzala v nedeľu na „poltretiu.“ Na internát som prinášala mamine čerstvo napečené buchty, oco mi pribalil domáce klobásy, do fľašky od zavárania „šmalcu.“ Tieto pozdravy domova ma udržiavali pri živote fyzicky, aj psychicky. V Banskej Štiavnici som vyhľadávala všetko, čo by ma nejakým spôsobom spojilo s rodiskom. Cestu zo školy som si zámerne krátila cez Trojičné námestie dúfajúc, že na parkovisku nájdem auto s „ŠPZ-kou“ LM. Keď som mala šťastný deň a takéto auto tam stálo, dokázala som hodiny čakať na jeho pasažierov. Stálo mi to za chvíľu strávenú s ľuďmi z Liptova. Takýto deň bol pre mňa sviatkom.

Sviatkom bol aj deň, keď som v novinách objavila básničku Milana Rúfusa s jednoslovným názvom Bolešť. Celou bytosťou som sa ocitla v Porube. Predstavila som si pani Magdu Rúfusovú s ich Zuzkou v starom obchode, ako pred regálom s cukrom jej trpezlivo a s láskou hlásuje to sladké slovo. Básničku som sa hneď naučila naspamäť, vystrihla ju z novín a nalepila do zeleného zápisníka, ktorý

opatrujem dodnes. Verše Milana Rúfusa ma oslovili a boli mi blízke vtedy, bližšie sú mi dnes. V rodine sme mali mentálne postihnutého brata mojej mamy, pre mňa uja Janka, pre viacerých však Janka Hrubkých, v horšom prípade Jana Hrubkých. Mnohým bol na posmech, pre našu rodinu to bola bolesť, pre starú mamku so starým ocom tragické rodičovstvo, ako básnik napísal po smrti Luba Kováča na adresu jeho mamy. Precítiť to asi len ten, koho sa to bytostne týka, kto sa s takouto bolesťou stretáva každý deň. Z bolesti sa však rodí láska. Nefalšovaná, úprimná. Cítim ju a veľmi ma dojíma u mojej kamarátky, tiež Zuzky. Jej stisk je iný, jej pohladenie jedinečné. Je to rozhovor srdc jednej vlnovej dĺžky.

S týmito pocitmi, s tým, čo pre mňa znamenala a znamená táto kratučká básnička, som sa chcela Milanovi Rúfusovi zdôveriť už dávno. Papierik s adresou do Fialkového údolia opatrujem roky. Nenašla som odvahu. Čoho som sa bála? V decembri roku 2008 pri príležitosti jeho 80.-tych narodenín som si dala sľub, že v novom roku to urobím. Nestihla som.

Včera som dočítala knižku Tajemství okamžiku od psychologičky Barbary De Angelis. Veľmi ma zaujala. Povypisovala som si z nej pár citátov. Herec a režisér Michael Landon: „Čokoľvek chcete urobiť, urobte to hneď. Nikdy neviete, koľko zajtrajškov pred sebou máte.“ A tak som napísala tento článok a niekoľko jednoduchých, ale úprimných veršov:

**Ďakujem Majstre, za básničku,
puto domova.
Ďakujem za bolesť,
čo prosí si meno.
Za všetko ďakujem.
S pokorou, nemo.
Keď stojím pri križi
a na ňom Vaše meno.**

Katarína Devečková,
rod. Staroňová

• Vrstovník V. Ilanovský spomínal na školské časy. Vedľa Dr. S. Barániová, správkyňa Domu M. Rúfusa.

Cesta k nemu je tichom preťatá

Štebot v rodnom hniezde 2009

• Dievčatá nielen recitovali, ale aj spievali Modlitbičky

• Dr. S. Očenášová-Štrbová sprítomnila obsah posledného rozhovoru s Majstrom

• Jedni recitovali, druhí počúvali

K nedožitým 81. narodeninám Milana Rúfusa pootvorili aj tento rok (11.12. 2009) cestu k majstrovi slova aj v Závažnej Porube. Štebot v rodnom hniezde dosvedčil, že básnik je tak ďaleko, ako je blízko. Verše rodáka recitovali malí i veľkí a potom so slzami v očiach sledovali videozáznam z roku 2008, na ktorom sa etický maximalista k rodákom prihovril básňami: Otec, Mamin mrežovník, a Po-

• Kolíska
M. Rúfusa

ďakovanie za kolísku. Kolíska Milana Rúfusa (foto) sa vrátila z Fialkového údolia v Bratislave do Domu Milana Rúfusa v Závažnej Porube. —dm—

Nádej vzkriesenia

„Lebo na to Kristus umrel a ožil, aby panoval aj nad mŕtvymi aj nad živými.“

List apoštola Pavla Rímskym 14, 9

Ježiš Kristus svojou smrťou našu smrť premohol, a tak nad ňou zvíťazil. A svojím zmŕtvychvstaním obnovil život. V ňom nám vyšlo Slnko, ktoré všetko osvecuje, v ňom sa otvorila brána, ktorá vedie k Bohu.

Aby sme aj my mohli prežiť moc Kristovho vzkriesenia, musíme prekročiť rámec našej rozumovej viery. Človek totiž môže študovať Kristovo zmŕtvychvstanie po celý život, a predsa ho nepoznať! Vzkriesením Ježiša Krista nám dal Otec živú nádej. My len musíme túto nádej vo viere prijať, lebo iba tak môžeme dúfať, že sa v našom živote môže niečo zmeniť. Uveriť, že nie je pravda, že nič nové nepríde a že všetko bude len osudovo pokračovať tak, ako doteraz. Lebo dúfať znamená veriť, že tento raz to bude naozaj iné. A keď takto silno dúfame a veríme, tak nám Boh príde na pomoc.

V našom živote často vznikajú situácie, ktoré nás ľahko privedú k zármutku a zúfalstvu, kedy sme nemali možnosť znovu začínať s tou úžasnou nádejou, ktorá sa naplno prejavila počas Veľkej noci skoro pred dvetisíc rokmi: Ježiš Kristus síce umrel, ale napriek tomu žije, lebo vstal z mŕtvych, lebo ho Boh vzkriesil. Smrť na kríži nebola bodka za jeho životom, posledné slovo. Posledné slovo má Boh a On nám dal nový začiatok!

Vo veľkonočnom tajomstve sú dve roviny: svojou smrťou nás Kristus oslobodzuje od hriechu a svojím vzkriesením nám zjednáva prístup k novému životu a otvára nám nebo. Veľká noc je sviatok nádeje, ktorá nemôže byť obmedzená hranicami sveta. Pán prešiel múrom našej viny, našej smrti, našej osamelosti, a navždy nám otvoril dvere do Božej budúcnosti. Nečakaným a prekvapujúcim spôsobom obrátil náš strach a utrpenie na nádej. Vstúpil do nášho života a stále znova nám ponúka, aby sme žili s Ním. Veľká noc nám tak dáva dosť svetla, aby sme mohli putovať aj údolím tieňov plní dôvery a odvahy.

Jeho láska a jeho pokoj súčasne otvorili aj dvere medzi ľuďmi. Nemáme právo snívať o vzkriesení na konci vekov, ak nie sme pripravení urobiť všetko, čo je v našich silách, aby aj ostatní smeli už tu a dnes sláviť niečo zo vzkriesenia. Lebo ten, kto hovorí o vzkriesení a zabúda na bied-

Cirkevná rubrika

ných tohto sveta, degraduje Boha. Boh totiž očakáva, že budeme bojovať za to, aby náš svet bol každým dňom ľudskejší. A teraz, na Veľkú noc, nám to znova pripomína a nabáda nás, aby sme konečne prešli od našich možností a skutkov k tým Jeho.

Požehnané prežitie Veľkonočných sviatkov Vám všetkým praje

Vladimír
Pavlík,
evanj. farár

Bohoslužobný život zboru

Rok 2010 sme začali ako kresťania slávnostnými službami Božími, na ktorých sme si vyprosili milosť a požehnanie pre nasledujúce jeho dni, týždne a mesiace.

V januári sme si v rámci služieb Božích pripomenuli I. výročie smrti rodáka, básnika, Majstra Milana Rúfusa.

24. januára sme vstúpili do týždňa modlitieb za jednotu kresťanov. Brat farár V. Pavlík sa zúčastnil Ekumenických služieb Božích so svojimi veriacimi v rím. katolíckom kostole v Okoličnom a záverečný deň v nedeľu poobede sa zúčastnil brat farár rím. katolíckej farnosti z Okoličného Ekumenických služieb Božích v Závažnej Porube. Tieto stretnutia boli veľmi požehnané a veríme, že prispeli k doterajším dobrým vzťahom medzi našimi cirkvami.

31. januára cirkevný zbor mal Výročný účtovný konvent, na ktorom hodnotil prácu za rok 2009 po duchovnej aj hmotnej stránke.

7. februára sme si spomienkovými službami Božími v tzv. Deň pokánia pripomenuli 65. výročie evakuácie občanov Závažnej Poruby.

V úvodných mesiacoch roku 2010 sme zaznamenali:

Pokrstení:

Natália Hyllová, dcéra Branislava a Janky, r. Vretenárovej; Marian Hollý, syn Mariana a Ivetky r. Majdíkovej; Mathias Ilanovský, syn Andreja a Stanislavy, r. Jeznej. „Kto uverí a pokrstí, sa bude spasený.“

Zomreli:

Mária Valentová, rod. Valentová „Blahoslavení všetci, ktorí v Pánu umierajú.“

Predsedníctvo Evanjelického
cirkevného zboru, Závažná Poruba

Profesor Vaško naposledy svedčil sám o sebe

Silné priateľské puto spájalo Imricha Vaška s obyvateľmi Závažnej Poruby

Profesor Imrich Vaško, rúfusológ, znalec diela a života Majstra Milana Rúfusa v súčasnosti žije a tvorí v Kňazskom dome v Spišskej kapitule. Pozvánku na deň spomienky pri ročitom M. Rúfusa (9. januára 2010) profesorovi osobne odovzdala Dr. Soňa Barániová. Pre nedobrý zdravotný stav ospravedlnil svoju účasť na tejto aktivite Domu Milana Rúfusa pomenovanej Óda na radosť. Ctitelom diela nášho rodáka sa však prihovril prostredníctvom technickej nahrávky. Príhovor uvádzame v plnom znení.

• Spišská kapitula: prof. I. Vaško, Dr. S. Barániová

Prijemné predpoludnie, drahí moji Porubania!

Som na miestach, kde sa nachádzam s vašimi vzácnymi predstaviteľmi, mojimi priateľmi: pánom starostom Baránim, pani starostkyňou a aj mojím priateľom, učiteľom Dušanom Migalom. Pozdravujem vás. Tu je Trojkráľové predpoludnie a je to aj symbolické, že sa takto stretávame práve tu. Momentálne som na Spišskej kapitule. Môj zdravotný stav pokročil natolko, že som si vyvolil toto miestko. Tu by som vedel ešte čosi napísať. Možno ešte niečo spraviť, pre nášho drahého Milanka. A teda pre všetkých nás. Keď sa tento príhovor bude vysielať, zrejme už bude pokročilejší čas. Z plného srdca si vás všetkých objímam a pozdravujem spod Braniska. Spod vrchu San Martini, Svätý vrch alebo Vrch Svätého Martina.

Jednoduchý, no zložitý záver života

Vaši priatelia ma poprosili o pár slov pre vás. Budú to veľmi jednoduché slová, ako je jednoduchý, hoci aj zložitý, záver života, alebo posledné dejstvo života. v ktorom sa momentálne nachádzam. Prechádzam krížovú cestu. Všetci si ju musíme prejsť sami. Prežiť sami. Nebojte sa objať kríž. Naučil som sa to od drahých rodičov, roľníkov. Ale zvlášť som sa to učil u Milana Rúfusa. Stále som si to uvedomoval. Už v období roku 1956, keď som maturoval, som zbadal, že vyšla akási knižočka Až dozrieme. Pre mňa vtedy vyšla jedna betlehemská hviezda. Stále rodina, stále otec, mama, dieťa, jednoducho symboly, ktoré už potom išli stále so mnou, lebo boli vo mne.

Tak ma to naučilo moje ondrašovské prostredie pri Prešove, čo je taký betlehemček medzi dedinami Slovenska. Som rád, že sme tu práve v takom kruhu, na prvé výročie odchodu nášho predraheho básnika. No poviem, že vlastne aj návratu. Sme tu preto, aby sme spoločne rozmýšľali, čo ideme ďalej spraviť pre život a dielo Majstra. Čo budeme predkladať našim ratoľestiam, vašim domom, aby bolo nám lepšie tu na zemi, lebo naša vlasť je v nebesiach. Tak vskutku si vás

pozdravujem. Vidím pred sebou tú báječnú Poludnicu s prekrásnou ozvenou Závažnej Poruby. Naveky závažnej, ako pani profesorka, exriaditeľka, doktorka Soňa Barániová zvečnila v názve svojej knihy.

Všetci sme Božie deti

Milujte Milana Rúfusa, učte tomu svoje deti, svojich milých, mladí priatelia: chlapec dievča, dievča chlapca, rodičia deti v akomkoľvek veku. Lebo kdekolvek obrátite knižočku, na ktorejkoľvek strane, všade bude na vás hľadiť krásna podobizňa Milana Rúfusa, krásne ľudské potomstvo: otec mama, dieťa, deti. Bez detí nemôžeme byť. Nakoniec všetci sme Božie deti a záleží len na uhle pohľadu. Kto je tvorivejší, menej tvorivejší. Toto nie je rozhodujúce. Lebo u Pána Boha takáto miera nie je. On každému dal vlohu, každého požehnal, každého urobil či už darom alebo krížom. Aj keď nás obdará krížom, nebojte sa. Aj ja som bol mláďa. Keď som bol vo vašom veku nevedel som, čo je to kríž, ako ho treba objať. Ale teraz, ako prechádzam tie dva-tri roky, toto údolie života, nechcem povedať, že už viem. Všetko sú to úžasné skúšky. Objímam tento kríž a cezeň sa chcem prepodoriť, aspoň pre pár dní, ktoré ešte by som využil pre poznanie Milana Rúfusa. My nemáme takého básnika na našom drahom Slovensku, v tejto Európe. Nie, to neberte ako chválu, Božechráň, ale pravda je pravda. Buďte šťastní. Povedané hviezdoslavovsky, potom to Milanko prevzal: Boh požehnal vám básnika, Boh požehnal vám a cez vás nám všetkým takúto hviezdu tisícročia. Tak sa vpravelo na konci minulého storočia. Ale to bude platiť aj ďalej v novom storočí, či treťom tisícročí.

Poezia je večné svetlo

Milujme Milanka, milujme jeho poéziu. Tam nie je vypovedané nič tak trc-frc, na všetkom je pečat, na všetkom je láska, na všetkom je ruka, čo stvorila úžasnú reč tejto poézie tohto národa. Dnes, v tomto storočí, buďte šťastní a buďte požehnaní vo vašich rodinách. Poezia je večné svetlo, ako teraz to betlehenské, čo nás vedie tam, kam chceme ísť. Len cestu treba vedieť hľadať. Som rád, že som mohol aspoň takto, cez manželov Barániovcov a vášho kultúrneho pracovníka, medzi vami pobudnúť v toto Trojkráľové dopoludnie a možno už aj poludnie života. Lebo ako vidíte, beriem ho ako vyvolené. My sme sa nedohadovali, neupresňovali dátum, kedy bude toto stretnutie. Pán Boh zasa zrežiroval jedno úžasné stretnutie, povedzme nás štyroch, s vami štyristo, štyritisíc v Liptove atď. To sa šíri ako kruhy na vode, ale že sa koná a uskutočnilo sa, vidím v tom veľkú, veľkú symboliku, životodarnú silu biblickú.

Nebojte sa objať kríž

Tak ešte raz, buďte mi všetci drahí. Ja si vás, keďže mám cez chorobu, ktorá zasahuje moje kosti chorú hrud', predsa všetkých objímam, ako len najlepšie viem. S touto návštevou už pôjdem v roku 2010 a prosím vás aj týchto priateľov, prosím všetkých dobrých ľudí, ako ja vám prajem, pomyslite si aj vy na mňa, Prajme si to, čo sľubujeme aj pri oltári: i zdravie, ale aj choroby. Nebojte sa, pretože vlastne až v chorobe sa ukáže naše duchovné zdravie a možno v tom zdraví, relatívnom dočasu, sa prejaví naša nedokončenosť: treba sa nám dovzdeláť, doučiť, dorecítovať, dorozjímať a najmä, keď máme pri sebe a v sebe takého blízkeho človeka, umelca, akým bol, je a ostane Milanko Rúfus.

Rozprávanie zaznamenal: Dušan Migala, Spišská kapitula 6. januára 2010 o 12.00 hod.

Hľadanie dobra

Pán profesor Vaško ma prekvapil niekoľkokrát.

Ten prvý, keď mi na chodbe Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku povedal: „Počkajte, prosím, chvíľu“. O chvíľu už som sedela v posluchárni s členmi krúžku M. Rúfusa. „To je tá pani, čo pozbierala spomienky rodákov. Teraz sa jej môžete pýtať na čokoľvek“.

Ten druhý, keď mi na oslavách 80. narodenín Majstra v Záv. Porube povedal: „Podte na chvíľu, chcem Vám niečo povedať. Veľa som o vás premýšľal a prišiel som k záveru, že Pán Boh vás má rád, uvoľnil vám ruky pre to, čo je teraz prioritou tohto národa: Zachovať posolstvo svojho proroka. Čo bolí, nech vás nemýli, poznáte tú báseň však? Nechajte ľudí, ktorí si dláždia cestičku do pekla. Vy ste dostali obrovský dar z neba.“

Tretíkrát na návšteve už odchádzajúceho profesora v Spišskej Kapitule ma potešilo, že nezaťažujeme a nevyčerpávame, keď sme prišli s Rúfusom ... Dve hodiny nadšene rozprával. Tie dve hodiny bol zdravý a šťastný.

Štvrtýkrát ma prekvapil svojím odchodom. Veď som mala ešte prísť s prvotinami Rúfusa.

Tak teda prichádzam aspoň takto. So spomienkou. A s vďakou za to, čo je v našom živote a v našom školstve vzácné – s vďakou za schopnosť hľadať v inom dobro.

Dr. S. Barániová, správca a kustód Domu M. Rúfusa v Záv. Porube, riaditeľka Ev. zálk. školy a Ev. gymnázia v Lipt. Mikuláši v roku 2002-2008

Vaško a Vašková

Stretli sme niekoľkokrát, vždy pri oslavách Majstra Milana Rúfusa u nás v Závažnej Porube. Tu sa dozvedel, že moje rodné priezvisko je Vašková. Postupne začal pátrať, odkiaľ pochádzal môj otec. Keď zistil, že zo Šariša, tak povedal, že musíme mať spoločných predkov. Priezvisko Vaško je totiž v Šariši veľmi rozšírené.

Každé naše nové stretnutie bolo také, akoby sme boli rodina, no zatiaľ neoverená. Bol veľmi spätý s tvorbou a životom Milana Rúfusa a vedel o ňom veľmi zaujímavo a dôverne rozprávať. Rada som ho počúvala.

Ludmila Štrkolcová, rod. Vašková

Za Rúfusom do Bratislavy

• Fialkové údolie, 25. februára 2010, zľava: D. Migala, M. Rúfusová, Z. Rúfusová, P. Baráni

V týchto časoch, keď sa za majstrom Rúfusom chodí do Závažnej Poruby, kde spí svoj večný sen, hľadiac na svoju rodnú dedinu, cesta niekoľkých ľudí práve z tej navždy Závažnej Poruby viedla za svojim Milkom do Bratislavy. Najprv pozrieť pani Magdu a jej dcéru Zuzku na Fialkové údolie 31 a potom do samého srdca starej Bratislavy - do Univerzitetnej knižnice. Tu, v centre múdrosti stretávajú sa každý mesiac tí, ktorí sa cítia dobre v kruhu seberočných, kultivovaných, oddaných overeným hodnotám. Ten cyklus večerov, pomenovaný Salón u Liszta - lebo tu majster Liszt oblažoval umenia - má poslanie pripomínať veľikánov nášho umenia, vedy, športu, aby sme na nich boli hrdí.

A tak sme sa stretli po tridsiaty štvrtý raz - predtým ešte takmer tridsať krát aj v Zichyho paláci, hneď vedľa bývalého Uhorského snemu, dnes Univerzitetnej knižnice, kde kedysi Ľudovít Štúr bojoval za práva Slovákov ujarmených maďarizáciou a kde sa aj majster Milan Rúfus prihovárал svojim rodným - aby sme si po roku od jeho odchodu do večnosti zaspomínali na tohto veľikána nášho národa.

Kto boli tí rodáci, ktorí prišli za svojim Milkom do Bratislavy? Vážení Po-

rubania - pán starosta Pavel Baráni, jeho manželka Soňa, starostlivá strážkyňa rodičovského domu, recitátorka Kvetoslava Staroňová a šéfredaktor Porubských novín Dušan Migala.

V takejto teda zostave sme začali spomínať. Najprv zhudobnenou básňou Evy Golovkovej, ktorá v jej emotívnom podaní nadobudla ďalší rozmer. Potom nostalgickými spomienkami, ktoré rozochveli všetky prítomné duše. Vzišla neopakovateľná atmosféra, ktorá si svoje čaro udržala aj po skončení besedy, teda Salóna u Liszta s podtitulom Spomínanie.

Na tieto salóny chodí rôznorodá zostava ľudí. Poniakori často, veľmi často, lebo tu nachádzajú duševnú pohodu. Iní občas, keď im to povinnosti dovoľia. Vždy je však sála plná, no tentoraz bola preplnená fyzicky i duchovne. Okrem spomínaných hostí moderátora a organizátora týchto večerov Stanislava Bachledu prišli i rodáci žijúci v Bratislave - za všetkých pán profesor Ladislav Kováč, Božena Ilanovská, Igor Chovan, Vladimír Baráni, zo Závažnej Poruby pricestovali Anna Kováčová a Kvetoslava Piatková. Prišiel i známy právnik Anton Blaha, ThDr. Marián Červený, veľvyslanec Srbskej republiky JE Danko Prokic, otec Anton Srholec, dramatik Osvald Záhradník, skladateľ Igor Bázlik a mnoho ďalších významných osobností.

Bolo nám spolu dobre, lebo sme pocítili atmosféru majstrovho rodiska, vôňu jeho domova. Pripomenuli sme si rodičov Milana Rúfusa, ale i jeho vyznania svojmu rodisku. Porubania neprišli len so slovom a čerstvým vzduchom spod Tatier, z Liptova. Priniesli i chuť jeho detstva - Mamin mrežovník, ktorý priniesol aj chuť básne o tomto pokrmе rodiny, ktorý je do týchto čias prítomný v dome, kde vyrastal, dospieval, dozrieval. Veľ-

kým sa stal už v detstve, keď vznikali jeho prvé verše, nesmrteľným v Bratislave, kde dopísal svoje posledné. Ale večné.

Tak sme si ho pripomenuli, tak v nás zotrúva a stane sa genetickým kódom v našej krvi. Taký to bol večer. Výnimočný. Rúfusovský. A ako inak. Nezabudnuteľný. Asi aj preto, že jeho rodáci prišli k nám do Bratislavy podeliť sa s tlkotom jeho srdca, ktoré v nás stále bije.

Stanislav Bachleda

Univerzitná Bratislava tleskala Porube

Štvrtok 25. februára. Univerzitná knižnica - Lisztov salón v Bratislave. Je práve sedem hodín večer a do hľadiska vchádzajú poslední návštevníci. Témou večera je rozprávanie o Milanovi Rúfusi. Na pozvanie publicistu Stanislava Bachledu prišli s posolstvom z rodnej obce básnika - starosta Pavel Baráni, správkyňa Domu M. Rúfusa Soňa Barániová, šéfredaktor Porubských novín Dušan Migala a ako recitátorka Kveta Staroňová.

V priebehu večera bolo povedané veľa a mnohé z toho dôverne poznáme. To, že sa každoročne stretávame v básnikovom mene a recitujeme jeho verše, že počúvame spomienky jeho posledných žijúcich rovesníkov, že chránime ako oko v hlave jeho prvotiny a ostatné osobné veci v jeho rodičovskom dome, že z jeho myšlienok čerpáme silu do každodenného života...

No podstatné je nielen čo, ale aj ako to bolo povedané. A tí súčasní aj bývalí obyvatelia Z. Poruby, ktorí sa večera okrem spomínaného „štvorlístka“ účinkujúcich zúčastnili ako diváci, budú so mnou azda súhlasiť, že celý večer mal neopakovateľnú atmosféru. Do posledného miesta zaplnené hľadisko so záujmom sledovalo každé slovo, každú vyslovenú myšlienku. V zmysle básnikových slov „...a prijmite podané“ prijalo múdrosť myšlienok i prinesený mrežovník a jablčník, po ktorých sa len tak zaprášilo.

Osobnost básnika bola tým mostom, ktorý spojil dedinu s hlavným mestom. A Bratislava tleskala Závažnej Porube.

Kvetoslava Staroňová

• Univerzitná knižnica, zľava: K. Staroňová, P. Baráni, S. Barániová, S. Bachleda, D. Migala

• Spomínanie, 25. február 2010, prof. L. Kováč: „Mal som veľké potešenie zo všetkých vás Porubianov, ktorí ste tak vynikajúco predstavili našu dedinu v Bratislave.“ Viac v budúcom vydaní.

Ekonomika družstva je závislá od vyspelosti mechanizácie

Zefektívnenie poľnohospodárskej výroby znamená zníženie zamestnanosti

Zotrvajme preto v rozhovore s vrstovníkom Poľnohospodárskeho družstva v Liptovskom Mikuláši Ing. Adolfom Schlachtom, vedúcim úseku technických služieb.

Pán inžinier, hovoríte, že mechanizácia je srdcom poľnohospodárskej výroby. Prečo je tomu tak?

Po roku 1989 muselo dôjsť aj v poľnohospodárstve k zefektívneniu výroby. Do poľnohospodárstva sa dostáva veľká konkurencia hlavne z krajín bývalej západnej Európy. Zefektívnenie poľnohospodárskej výroby predpokladalo predovšetkým zníženie zamestnanosti. To sa muselo kontinúálne udiť s nástupom novej vysokovýkonnej techniky. V rastlinnej výrobe došlo k výmene niektorých malovýkonných traktorov, ktoré boli nahradené novými vysokovýkonnými traktormi. Pri príprave pôdy, sejby nastupujú sejacie kombinácie. Do orby sa nasadzujú obracacie pluh s viac orebnými telesami a zmeniteľným záběrom. Pre zber krmovín sa uplatňujú nové obracače, zhrňovače, samozberacie rezačie vozy. Takto i technológia pestovania zemiakov musela prejsť obnovou. V zbere obilovín dochádza takisto k zmenám, keď staré obilné kombajny E 514 sú nahrádzané vysokovýkonnými obilnými kombajnmi typu John Deere, Massey Ferguson, Claas. V živočíšnej výrobe dochádza k rekonštrukciám ustajňovacích priestorov, dojární a chladiacich systémov. Túto zmenu je treba previesť hlavne kvôli vyššej kvalite mlieka a úspore pracovných síl. Zakladanie krmovín do válovov pre hovädzí dobytok a kravy sa deje mechanizovane pomocou kŕmnych vozov. Všetky tieto zmeny svedčia o tom, že bez potrebnej výkonnej mechanizácie sa v poľnohospodárskych podnikoch už nezaobídeme a od vyspelosti mechanizácie závisí ekonomika podnikov.

V našom rozhovore zaeľtme do začiatkov družstva. Ťažný prostriedok predstavovali kone. Spomeňme mená porubských „furmanov.“

V začiatkoch prevádzky družstiev boli hlavným ťažným prostriedkom kone. V istom čase bolo na družstve až desať párov koní. Zo známejších furmanov hodno spomenúť: Ondrej Habarka, Matej Betko, Ján Valent, Michal Duda, Pavel Hladký, Pavel Broska, Matej Kováč, Ludovít Lešťan. O kŕmenie koní sa staral Michal Iľanovský.

Konské záprahy postupne nahradili traktory. Kolesové i pásové. V pamäti času určite zostali mená traktoristov. Vymenujme aspoň niektorých.

Z počiatkov družstva nám ostali v pamäti mená týchto traktoristov: Pavel Broska, Matej Kováč, Ludo Hladký, Jozef Klimčík, Ján Piroh, Vlado Tomčík, Vlado Valent, neskoršie Viliam Vongrej a Branislav Piatka.

• John Deere (džon dír) svojou výkonnosťou nahradí štyri traktory typu Zetor.

Klasické Zetory nahradili nové stroje. Na poliach vidíme obrovské zelenožlté traktory. Aký je výkon, spoľahlivosť a prednosti týchto traktorov?

Naše poľnohospodárske družstvo momentálne vlastní tri kusy traktorov (zelenožltej farby) typu John Deere (ďalej JD). Najstarší JD 8200 bol zakúpený v roku 1996. Jeho nominálny výkon 210 HP, maximálny výkon 227 HP. Na ňom sú prevádzané orby so šesťradličným otočným pluhom švédskej výroby typu Overum. Sejbu robíme sejacou kombináciou Kuhn + Pnusej-Accord. Zber krmovín samozberacím rezacím vozom Pöttinger Jumbo 7200. V priebehu roku 2008 sme vykonali ďalšiu obnovu traktorového parku zakúpením dvoch kolesových traktorov typu John Deere a to JD 7530 a JD 6430. Traktor JD 7530 je agregátovaný so 6 radličným otočným pluhom typu Lemken s Vari systémom (meniacim šírku záberu). Pri zbere krmovín využívame s týmto traktorom samozberací voz Pöttinger Jumbo 6600. Traktor JD 6430 je výkonnej triedy 120 HP a na našom podniku robí hlavne kosenie krmovín. Je agregátovaný s kombináciou vpredu a vzadu nesených kosačiek typu Kuhn. V jesenných mesiacoch ťahá za sebou kombinovaný náves s rozmetadlom maštalného hnoja typu Fliegl o nosnosti 14 ton. Prednosti týchto traktorov je jednak veľká výkonnosť (napr. traktor JD 6430 s kosačkami nahradí výkonnosťou 3 – 4 ks traktory typu Zetor s rotačnými kosačkami). Traktor JD 8200 v agregátovaní so sejacou kombináciou vykonáva naraz 3 operácie (prípravu pôdy, sejbu a valcovanie). Okrem týchto predností nových traktorov je aj pre ich obsluhu vytvorené lepšie prostredie (klimatizácia, automatické radenie prevodových stupňov, vyšší výkon hydraulického systému).

Ako sa v súčasnosti seje obilie a sadia zemiaky?

V súčasnosti sejeme obilie už spomínaným traktorom JD 8200 spolu so sejacou kombináciou (rotačný kyprič + sejačka). Touto súpravou sejeme celú výmeru obilovín.

Kukuricu sejeme dodávateľsky. lebo zatiaľ ešte nemáme pre tento druh sejby sejačku. Pri rozhodovaní o pestovaní zemiakov nastala dilema, či ich pestovať a v akej

podobe alebo vôbec nie. Naše podmienky na Liptove sú však z hľadiska pôdno-klimatických podmienok na pestovanie zemiakov vhodné. Vo vedení PD sa dohodlo, že pestovať zemiaky budeme, ale bolo potrebné zmeniť technológiu pestovania zemiakov a zároveň zvýšiť hektárovú úrodu. K tomu však ešte je potrebné vybrať vhodné pozemky pre uplatnenie mechanizácie, t.j. nezaburinené a hlavne, aby boli bez pýru. Vybrané parcely pre sadenie zemiakov treba už v jeseni posúdiť a prípadne 2 x zorať. Na jar pred sadením zemiakov ako prvá operácia je ryhovanie. Ryhovanie sa prevádza do hĺbky 60 cm a na šírku 180 cm. Po ryhovaní sa vytvoria väčšie hroble, ktoré sa nechajú 1 až 1,5 dňa zvetrať. Takto pripravené hroble sa začnú separovať separátorom. Je to stroj, ktorý je kombináciou 3 kusov pozdĺžnych dopravníkov a jedného priečného. Zemina z naryhovaných hroblí prechádza touto sústavou dopravníkov, ktoré potom menšie hrudy a skaly ukladajú do medziradičkov. Väčšie hrudy a skaly sa dopravujú do zásobníka a na úvrati sa vysypú. Do takto pripravenej pôdy sa môžu sadiť zemiaky. Zemiaky sadíme dvojriadkovým sadzačom Reekie, ktorý má možnosť prihnojenia. Takisto aj ryhovač a separátor je od firmy Reekie. Všetky tieto operácie sa musia vykonať preto, aby zber zemiakov bol jednoduchší a aby sa mohla dosiahnuť väčšia výkonnosť pri vykopávke. Oproti starým technológiám (brigády, VBN-1) nová technológia sa prevádza jedným kusom traktora s obsluhou dvoch žien na vyorávači. Výkon vyorávača je za 10 hodín práce od 3 - 4,5 ha. Úplne sa odbúrala práca brigádnikov.

Zastavme sa pri zbere krmovín. Ako to vyzerá v terajšej dobe?

Veľká väčšina krmovín z TTP (trvalý trávny porast) a prakticky celá výmera VRK (viacročné krmoviny) sa senážuje. Len určitá čiastka z TTP sa zberá na seno (hlavne pre ovce a teliatka). Porasty VRK a TTP ktoré určené na senážovanie pokosíme traktorom JD 6430 v agregácii s dvoma kosačkami. Takto pokosená hmota sa nechá zavädnúť 8 až 12 hodín na riadku. Zber zavädnutej hmoty prevádzame traktormi JD spolu so samozberacími rezacími vozmi typu Pöttinger Jumbo do senážnych

• John Deere, kabína vodiča je plne klimatizovaná a odpružená

• John Deere, pracovné operácie riadi počítač

jám a časť do vakov. Plochy určené na seno zberáme tými istými strojmi spolu so samozberacími vozmi NTVS-4 a MV-3. Časť kukurice silážujeme jednak do jám a časť do vakov. Kukuricu režeme silážnou rezačkou Claas, ktorú si objednáваме od podnikov služieb. Takisto aj vakovače sú z podnikov služieb. V roku 2009 sme časť kukurice spracovali aj novým systémom GPS. Tento systém na rozdiel od klasického silážovania sa prevádza na kukuricu s vyššou sušinou. Kukurica sa zberá obilnými kombajnmi na zrno, ktoré sa potom v drviči čiastočne naruší a v takomto stave sa vakovačom plní do vakov.

Samoviazače a stacionárne mlátačky nahradili kombajny. Vlastní PD tieto vysokovýkonné stroje?

Obilné kombajny nových typov John Deere, Claas Massey Ferguson naše družstvo nevlastní. Momentálne vlastníme len 2 ks kombajnov E 514 zastaraného typu. Nechávame si ich viac menej pre zber ozimného jačmeňa, keď v tom období sú veľké kombajny ešte na Dolniakoch. Hlavnú žatvu (repka, raž, pšenica, jarný jačmeň) zberáme kombajnmi zmluvných partnerov.

Nezabudli sme ani na brigády pri triedičkách zemiakov. Je už aj táto práca zmechanizovaná?

Práca na triedičkách oproti minulosti je značne zmechanizovaná. Odpadlo ručné nakladanie do triedičiek TB 80. V súčasnosti vlastníme triedičku TB-150, kde práce a manipulácia s triedením zemiakov sú značne mechanizované. Ručná práca je len pri samotnom triedení na triediacich stoloch a pri uskladňovaní na palety.

A na záver porovnajme. Koľko pracovných síl potrebovalo družstvo v začiatkoch a aká je situácia v prítomnosti práve na úseku mechanizácie poľnohospodárskej prvovýroby?

Nie som znály počtu pracovných síl v začiatkoch PD, ale pre porovnanie môžeme použiť 80–90 roky, kde na úseku mechanizácie pracovalo 30–35 pracovníkov (traktoristi, vodiči) a v dielni 20 opravárov. V súčasnosti na úseku mechanizácie RV pracuje 8 traktoristov, 2 pracovníci obsluhy TB-150. V opravárenských dielnach pracuje 5 pracovníkov. 2 vodiči obsluhujú dopravné prostriedky pre potreby živočíšnej výroby. Čiže spolu v súčasnosti je to 17 pracovníkov oproti 50–53 pracovníkom v spomínaných 80–90 rokoch.

Pán inžinier, ďakujeme za informácie.

Rozprával sa Dušan Migaľa

Čitatelia napísali

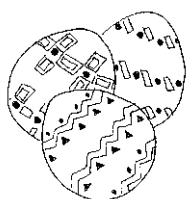
Chyboval nám jeho vinš

Na blízkych ľudí si človek spomenie obyčajne pri skutočných príležitostiach. Ako chalupári chodíme pravidelne do Poruby práve v čase Vianoc a to spolu aj s našimi priateľmi. V tomto období sme citlivejší na tradície a na prítomnosť blízkych ľudí. Toto všetko sme si uvedomili, keď sme prišli do Poruby uplynulý rok na Vianoce.

Po minulé roky, v čase týchto sviatkov, nás vždy prišiel navštíviť Vladimír Tomčík. Navštevoval nás vlastne celých pätnásť rokov. Tento hosť sa stal pravidelnosťou a predstavoval súčasť našich Vianoc. Bolo nám smutno, keď na koniec roku 2009 medzi nás neprišiel. Chyboval nám jeho vinš a pri varení kapustnice chyboval i spoločný prípitok marhuľovicou na rok starý a pre šťastie v roku novom. Myslím, že nie sme sami, čo prežívali takéto chvíle.

Človek si to ani nestihne uvedomiť, no pán Tomčík určite patril k ľuďom, čo nám pomohli zorientovať sa v novom bydlisku. V rozhovoroch prírvukoval, že pri vzájomnom spolužití je dobrý sused viac ako rodina. Bol presvedčený, že nezištná výpomoc nemôže byť nikdy odmietnutá. Zaregistroval aj to, kedy som zostala sama bez najbližších a on sa nezabudol opýtať, či nepotrebujem pomoc. Naučil nás poznávať horu a zbierať „biele“. A keď sa nám „úlovok“ nepodaril, tak nám pani Tomčíková poslala už vysušené na kapustnicu. Myslím si, že teraz nepíšem len za nás. Viem, že veľa porubských chalupárov poznalo pána Tomčíka ako človeka obetavého, ktorý dokázal podať pomocnú ruku, keď to bolo potrebné. Tieto slová nie sú len o ňom, ale aj o všetkých, ktorí nám zostali v srdci práve preto, že už nie sú medzi nami a chýbajú nám. Smutné a reálne to býva vo chvíľach, keď si uvedomíme stratu blízkych ľudí. Odišli tam, z kadiaľ ich už nemôžeme povolať naspäť a nemožno sa s nimi podeliť o prítomnosť. Nedá mi nepripomenúť myšlienku z reportážnej spomienky na neho v Porubských novinách č. 60, október 2009, s 12: ...“to, čo dokázal

nezištné darovať druhým, zostane navždy pomníkom jeho obetavosti a ochoty.“ A pritom to bol jednoduchý človek.

Janka Podmanická

Jedni ničia, iní budujú

Nedá mi nenapísať aspoň kratučký článok na tému dnešnej mládeže. V posledných mesiacoch sme sa stretli v obci s vandalizmom, ničením súkromného aj obecného majetku. Viem, že niektoré priestupky riešila aj polícia, neviem ako sa vyšetrovanie skončilo, ale nie o tom chcem písať. Chcem poukázať na fakt, že sú tu aj mladí ľudia, ktorým záleží na tom, aby sa budovalo a nie ničilo. Vďaka obecnému úradu sa našli financie na čiastočnú rekonštrukciu chatky Štart-Cieľ na Starom ihrisku. Peniaze sú dôležité, ale treba aj priložiť ruku k dielu. Iniciátor celej akcie, Peter Lešťan ml., preto oslovil partiu mladých chlapcov, či by nepomohli pri rekonštrukčných prácach. Chlapci súhlasili a počas celej jesene, ochotne, v čase svojho voľna chodili na brigády. Mnohému sa priučili pri inštalácii elektrického vedenia pod dozorom Mira Beťku a tiež pri práci s drevom, keď celú chatku krásne vynovili tatranským obkladom. Každý, kto poznal starý interiér, ostane stáť v nemom úžase ako sa zmenil. Chlapci odpracovali rôzne množstvo brigádnických hodín, každý podľa svojich možností, isté ale je, že každý z nich, ak mohol, prišiel pomôcť. A aby sme nehovorili len tak anonymne, pretože dobré skutky treba chváliť, zaslúžia si to, tu sú ich mená: Palko Beťko, Matúš Jurečka, Tomáš Majerčíak, Martin Staroň, Juraj Lešťan, Majo Petráš, Maťo Mikuláš. Spolu bolo na chatke odpracovaných 360 brigádnických hodín bez nároku na odmenu, čo sa v dnešnej dobe tak často nevidí. V jarných mesiacoch sa plánuje ešte vybudovanie altánku, držíme chlapcom palce, nech sa dobré dielo podarí.

–dl–

Senior roka 2009

Za mimoriadne aktivity v seniorskom veku a ochotu pomáhať druhým prevzala Ludmila Štrkolcová, občianka Závažnej Poruby, učiteľka vo výslužbe, vedúca Detského folklórneho súboru Ďumbier a podpredsedníčka domácej Jednoty dôchodcov v decembri minulého roku na Bojnicksom zámku z rúk podpredsedu vlády SR Dušana Čaploviča titul Senior roka 2009.

–dm–

Nielen chlebom je človek živý

Nemá celkom pravdu ten, kto tvrdí, že šport v Závažnej Porube vymiera. Dokazuje to hŕstka skálnych jedincov, možno už vo veku športových veteránov, ktorí svoje zanievanie pre šport, či už je to lyžovanie, futbal, gymnastika alebo čokoľvek, dokazujú každý rok stretnutím v prvú novoročnú nedeľu na Bánových lazoch. A nie je to stretnutie hocijaké. Veď ešte aj po sviatkoch sa doma nájde kopa dobrôt a s tými sa treba podeliť. Tak každý prispeje svojou troškou do mlyna. No a keď sa minie hriata, poctivo vyrobená doma na sporáku, nie je problém improvizovať a pripraviť novú priamo na mieste na tlejúcej pahrebe. A že obložné chlebičky sú trochu studené a nám je už aj zima? Žiadny problém! Jemne ich prigrilujeme opäť na pahrebe a nemajú chybu. Ale nielen chlebom je človek živý. Spomienky na situácie pri rôznych športových podujatiach v blízkosti i ďalej minulosti navodia priam nenahraditeľnú atmosféru. Veru je tu veselo a nikomu sa nechce ísť domov, ale zima účinkuje a stáť tu niekoľko hodín, hoci aj okolo ohňa, je náročné. Škoda, že tento rok bolo tak málo snehu, inak by isto všetci prišli na bežkách a veru pár koliesok okolo Bánových lazov by hneď zahrialo.

Týmto chcem poďakovať všetkým, ktorí prišli a pomohli vytvoriť tú úžasnú atmosféru a súčasne pozvať aj ďalších priaznivcov porubského športu na nasledujúci ročník.

Tak nezabudnite! Prvá ponovoročná nedeľa, Bánove lazy, podľa podmienok s lyžami alebo bez nich.

Text i foto: -dl-

Čo trápi nás mladých?

Koncom roka 2009 sme sa obrátili na Obecné zastupiteľstvo so žiadosťou o klubovňu pre nás mládež, kde by sme sa mohli pravidelne stretávať. Po vzájomnej dohode nám boli poskytnuté priestory, ktoré spolu s nami využíva aj Jednota dôchodcov a hasiči. Stretávame sa tu dva krát do týždňa a to v stredu od 17-19 hod. a v piatok od 17-21 hod. V terajších priestoroch Jednoty dôchodcov nám chýba hlavne počítač s prístupom na internet a televízor. Týmto by sme sa chceli poďakovať, ale aj zároveň do budúcnosti požiadať pokiaľ to bude možné o vlastné priestory. Tie by sme mohli využívať častejšie ako teraz a mali by sme tam svoje súkromie. Za prejavennú dôveru ďakujeme a zároveň ponúkame aj svoju pomoc pri rôznych akciách.

Šarafínová Lenka

Nerob nič, nemáš nič

Foto archív: Milka Valentová, r. Uheľová v 50. rokoch minulého storočia, ako sprievodkyňa autobusovej linky: L. Mikuláš - Z. Poruba.

Po návrate z evakuácie v marci 1945 nastali pre Porubčanov nielen radostné, ale aj zložité časy. Veľa nebezpečnej práce znamenalo zbierať nebezpečnú, nevybuchnutú muníciu po zákopoch a celom chotári. Upratovali sa veľmi znečistené domy po vojakoch. No najviac práce si žiadali opravy frontom poškodených domov, humien, likvidovali sa pohoreniská po požiaroch. Išiel apríl a bolo treba orať, siať, sadiť zemiaky a povojnovojno aj žiť... Zavádzal sa

lístkový systém na potraviny a stavebný materiál bol prístupný len na prídel. Najprv štát, potom podniky a až potom občania vojnu poškodení. Všetkého bol nedostatok. Zničená obec, aj keď mala dosť odborníkov, mala s obnovou nemalo problémov. V pamäti času zostal tento príbeh.

Milka Uheľka bola pohľadná dievčina. Pekne spievala, recitovala, vždy bola veselá. Dobré pamätám, ako na akadémii v kultúrnom dome, kde precízne recitovala Matku od M. Rázusa, ľudia slzili. Veď vojna zanechala veľa stôp a mnohoraké utrpenia. Vydala sa za zámočníka Miša a stala sa z nej Valentíčka. Muž pracoval v depe ako železničiar. Preto aj manželka tiež dostala „režijku“. Novomanželov prichýlili ujeck do jednej zadnej izby. Ako mladí manželka si chceli postaviť dom. Problém bol ale v tom, ako sa dostať ku kúpe tehly, cementu, škridle, vápna. Štrk a piesok bol v blízkom Váhu, kameň v lome za cmierom. Len ho bolo potrebné nalámať. Bol zdarma a štiepal sa dobre. Problém bol len s navožením. Konské povozy, i keď v malom, ale rodinne už fungovali.

Pre problémy s inými materiálmi sa Milka rozhodla ku konaniu v zmysle príslovia: „Pomôž si človeče, aj Pán Boh ti pomôže.“

A tak išla veci vybaviť priamo k povereníkovi stavebníctva v Bratislave. To už mala synčeka. Zabalila ho do plátenej odedze a vycestovala. Veď mala „režijku“. Budovu v Bratislave našla. Vrátnik ju ale nechcel pustiť. Na naliehanie nakoniec privolil, ale len k

sekretárke. Kým telefonoval, už kráčala po schodoch rozhodnutá stretnúť sa zoči-voči s povereníkom. Kanceláriu našla a zaklopala na dvere sekretárky. Sekretárke predniesla žiadosť: stretnúť sa so súdruhom povereníkom. Sekretárka pôsobila odmietavo, bola namošená. Dvere však boli pootvorené. Milka sa návštevy domáhala dosť razantne a hlasito. Túto neodbytnosť zaregistroval aj sám povereník. Jeho srdcu bol Liptov veľmi blízky. Milku proletárku nakoniec prijal. Keď mu problémy s obnovou obce, aj so stavbou rodinného domu priblížila, myslela si, že vec je vybavená. Ale kdeže. Zataľ sa. Že má celé Slovensko, nielen Porubu, atď..., vysvetľoval. Kladne vybaviť žiadosť odmietol. Milka však bola rozhodnutá. Kým papiere nedostanem, neodídem. Odmotala odedzu a súdruhovi položila synčeka na zasadací stôl a porúčala sa s tým: robte si s ním, čo chcete. V tej chvíli povereníkovi asi svitlo v hlave. Táto žena to myslí naozaj vážne. Zavolať na ňu, aby sa vrátila, že to vybaví, lebo už kráčala po chodbe. Keď sa vrátila, začal sekretárke diktovať: vydať príkazy na odber potrebného materiálu: tehly v Ondrašovej, vápna vo Varíne, škridlu tzv. ťažkú s názvom Sučianka, v Sučanoch, cement v Ladkoch... Keď mala v ruke papiere opečiatkované a podpísané, úctivo sa ospravedľovala a všemožne, súdružsky ďakovala s prianím všetkého dobrého. To ale začal synček plakať. Ako matka vedela, že je hladný a pokakaný. Zavrela dvere a súdružku sekretárku poprosila, či by mohla chlapca prebaliť a nakŕmiť. Táto osoba, keď videla takú rozhodnosť, zmäkla a súhlasila.

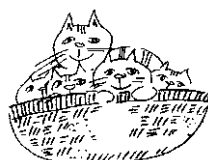
Mama chlapca prebalila v kresle, potom si doň sadla, rozopla blúzku, odhalila okružle krásne prsia a nakŕmila ho. (Za ne by sa nemusela hanbiť ani pred súdruhom.)

Pri tom stačila povedať ešte pár slušných vtipov. Ďakovala a ďakovala za trepezlivosť a pochopenie, vybavenie. Porúčala sa pozdravom: „Česť vašej práci!“

Vrátnik jej ešte stačil vynadať, no ona už neodpovedala. Spokojne vyšla na ulicu a chlapcovi pošuškala do perinky: „No vidíš, synak: Nerob nič, nemáš nič.“ Všetko sa podarilo. Teraz už len voziť, robiť, mať peniaze...

S výstavbou domu sa ale vytrápili. Vojnové stopy v obci sa postupne likvidovali. Keď deti odrástli, Milka sa zamestnala ako sprievodkyňa v autobuse. Tam bola vo svojom živle. Tým, že vedela premnoho vtipov a dokázala ich aj dobre podať, cestovanie v preplnenom autobuse bolo veselšie. Ľuďom pomáhala zabúdať na starosti dňa nielen v robote, ale aj doma.

Tomáš M. Niňaj

Opalisko ako Sljeme, Sljeme ako Opalisko Podobnosť čisto náhodná

Lyžiarske stredisko Sljem sa nachádza v Chorvátsku. Nadmorská výška 1033 m. Vzdialenosť od Záhrebu: pätnásť kilometrov. Od roku 2002 miesto Svetového pohára žien v slalome. Od r. 2008 aj Svetového pohára mužov. Podmienky pre lyžovanie ako na Opalisku.

Najprv futbalista, neskôr lyžiar

Od detských rokov som sa zaujímal (tak ako väčšina mojich rovesníkov) hlavne o futbal a lyžovanie. Tieto športy mali v našej obci veľmi dobré podmienky. Vo futbale som si zahral aj v mužstve dospelých, vtedy ešte okresnú súťaž. Lyžovanie ma chytilo viac až v dospelom veku, no vtedy som už nemal šancu dosiahnuť nejaké výsledky v tomto športe. Mojmým snom ostalo aspoň zúčastniť sa na nejakom významnom podujatí ako organizátor alebo dobrovoľník a byť v blízkosti najlepších svetových lyžiarok a lyžiarov. Keďže na Slovensku po úspešných sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch, keď sa jazdil Svetový pohár žien i mužov v Jasnej ako Veľká cena Demänovských jaskýň a vo Vysokých Tatrách ako Veľká cena Slovenska, ostalo v nasledujúcich rokoch bez takýchto pretekov. Táto situácia trvá až dodnes. Vtedy sa na týchto podujatiach predstavili také osobnosti „bieleho cirkusu“ ako napríklad Gustavo Thoeni, Ingemar Stenmark, bratia Mahreovci, či Erika Hessová a mnoho ďalších špičkových lyžiarov. Preto som začal s mojimi priateľmi hľadať možnosti v zahraničí. A podarilo sa. Na pozvanie bývalého československého reprezentanta Bohumíra Zemana (t.č. starosta Špindlerovho Mlyna) som sa mohol zúčastniť v roku 2005 môjho prvého svetového pohára v zjazdovom lyžovaní v Špindlerovom Mlyne ako technik. Bol to pre mňa obrovský zážitok. Tento rok som bol už na svojom štvrtom svetovom pohári tento krát v Záhrebe v Chorvátsku, spolu so mnou aj moji priatelia z našej obce Jaroslav Beťko, Juraj Mikuláš a Paľo Mikuláš (Z Mostkov) so svojimi synmi Michalom a Matejom.

• V uličkách Záhrebu J. Mikuláš a V. Mlynček

• Krátka prestávka pri práci, prvý zľava Michal Mikuláš, druhý zľava Vladimír Mlynček

Snežná kráľovná dostane šek na 50 000 €

Na cestu do 700 kilometrov vzdialeného Záhrebu sme sa vydali hneď na Nový rok. Oslavy Nového roku absolvovali viac menej v aute. Po príchode do zimného strediska Sljeme, ktoré sa týči asi 15 kilometrov nad Záhrebom, nás prekvapilo teplé počasie a sneh, ktorý sa nachádzal len na pretekovej trati. Na Sljeme sa jazdí Svetový pohár už niekoľko rokov v disciplíne slalom mužov a žien. Ženy pretekajú pod príznačným názvom Snežná kráľovná a víťazka dostáva korunku na hlavu a šek na 50 000.- Eur. Chorváti sú národ, ktorý miluje šport. Súrodenci Kosteličovci spropagovali svojimi vynikajúcimi výsledkami zjazdové lyžovanie v Chorvátsku do takej miery, že počas dvoch dní zavíta na Sljeme až šesťdesiat tisíc divákov, pre ktorých je okrem pretekov v slalome pripravené množstvo atrakcií. Za všetkým stojí športový manažer Vedran Pavlek, ktorý presvedčil sponzorov a lyžiarsku federáciu FIS, že Chorvátsko dokáže pripraviť dokonalé preteky po technickej, organizačnej a športovej stránke. Pritom stredisko na vrchu Sljeme je podobné veľkosťou tomu nášmu na Opalisku. Počtom horských dopravných zariadení takmer rovnaké. No veľký rozdiel je v technickom vybavení.

Fantastická atmosféra hraničí s ohluchnutím

Oslovili sme riaditeľa pretekov na Sljeme Reného Fleissa a ten nám poskytol vzácne informácie. V stredisku je 48 kanónov na výrobu snehu. Trať vo večerných hodinách osvetľuje 360 reflektorov na 61 stĺpoch. Už samotné losovanie štartových čísiel na námestí v Záhrebe je obrovským zážitkom. Ten umocňuje fantastická atmosféra počas samotných pretekov a ohlušujúci rachot, ktorý vydávajú diváci

trúbkami a rapkáčmi. Pri jazde domáceho pretekára Ivicu Kosteliča bol hukot tak ohromujúci, že hraničil s ohluchnutím. Na samotných pretekoch pracuje do 2000 ľudí, 400 policajtov, 500 členov bezpečnostnej služby, 35 rozhodcov na trati, 95 technikov, 30 sťahovačov, 50 bránkových technikov, 200 členov Horskej služby a Červeného kríža. O všetkom píše a informuje 500 akreditovaných pracovníkov médií z celého sveta. Každý má presne stanovené úlohy, ktoré plní s plnou vážnosťou. Pred samotnými pretekmi sa na trati pracuje nepretržite 24 hodín na zmeny. Stavajú sa ochranné siete, rôzne druhy oplotenia, buduje sa štartový a cieľový areál, pripravuje sa trať, potom sa donekonečna sťahuje lyžami, aby sa dosiahli čo najlepšie podmienky pre všetkých

pretekárov. Pred mužským slalomom sme preparovali kopec prostredníctvom preparovacích tyčí, v ktorých sú špeciálne dýzy. Do nich je vháňaná voda pod tlakom a tá sa vstrekuje do snehu v hrúbke 40 centimetrov. Po zamrznutí je trať doslova ako klzisko. Na trati sa pracuje len v „mačkách“, pretože pohyb v obyčajnej zimnej obuvi je nemožný. Počas šiestich dní, ktoré sme strávili na Sljeme sme deň voľna využili na prehliadku Záhrebu.

• Na prvom svetovom pohári s Anjou Paerson

Sljem je ako naše Opalisko

Záhreb je moderné veľkomesto s 1,3 miliónmi obyvateľov. Centrum mesta je preplnené rôznymi trhmi so suvenírmi, ovocím, rybami a morskými príšerami. Všade je množstvo malých kaviarničiek, kde Chorváti od rána vysedávajú pri kávičke alebo čaji. Nájst reštauráciu alebo krčmičku s čapovaným pivom, aké poznáme u nás, bolo náročné, no jednu takú sme predsa našli. Ale vráťme sa ešte na Sljeme. Samotný vrchol má niečo cez tisíc metrov nad morom. Štart pretekov bol v nadmorskej výške 988 m a cieľ v 768 m, celkové prevýšenie trate 220 m. Teda opäť podobnosť s našim Opaliskom. Samotné preteky mali výbornú úroveň, veď sa na nich predstavili najlepší lyžiari z celého sveta. Ostáva mi len veriť a dúfať, že raz sa zúčastním Svetového pohára aj doma, v rodnom Slovensku a to na Liptove.

Text i foto: Vladimír Mlynček ml.

Nie je faktúra ako faktúra

Stredoslovenská energetika, akciová spoločnosť, vykonala v našej obci v mesiaci január 2010 odpis spotreby elektriny na odberných miestach kategórie domácnosti. V priebehu februára odberatelia obdržali faktúry za dodávku a distribúciu elektriny. Príjem týchto faktúr priniesol so sebou aj niektoré nejasnosti. Z tohto dôvodu sme oslovili niekoľkými otázkami zamestnanca tejto spoločnosti a nášho spoluobčana ING. JÁNA JAMBRICHA.

Pán inžinier, ako kompetentnej osobe stavíme prvú otázku: Prečo zvlášť dodávka a oddelene distribúcia?

Slovenská republika sa stala súčasťou Európskej únie, čím sa pre nás začala nová éra. Či pre nás, samotných občanov, organizácie, podniky, podnikateľov a teda všetko, čo je v SR. Spadá to teda aj na energetiku, kde od 01.01.2005 začala „liberalizácia trhu s elektrickou energiou“. Na základe európskych smerníc a nového Zákona o energetike z 26.10.2004, schváleného Národnou radou SR sa začal trh s elektrickou deliť na dve samostatné činnosti:

- **distribúcia a prenosové služby:** tieto činnosti zostali regulované, ceny a poplatky sú stanovené štátnymi inštitúciami;

- **dodávka elektrickej energie:** sem spadá spoľahlivá a bezpečná dodávka elektriny, profesionálny zákaznícky servis a fakturácia. Toto je predmetom otvoreného trhu a to oprávňuje každého zákazníka vybrať si svojho dodávateľa elektriny.

Zjednodušene povedané: odberateľ si vyberie podľa svojej vôle, či uváženia zo širokej ponuky dodávateľov (spoločností) najvýhodnejšiu (napr. najlacnejšiu) elektrinu, ktorému zaplatí za „dodávku“ a iným spoločnostiam uhradí cenu za „distribúciu a/alebo prenos“ tejto zakúpenej elektriny k sebe, teda do svojho miesta odberu.

Bolo to zavedené preto, že nie každý dodávateľ elektriny má možnosť ju aj preniesť (distribúovať) svojmu zákazníkovi (odberateľovi).

Stredoslovenská energetika, a.s. Žilina, dnes voči svojim zákazníkom (odberateľom) vystupuje nielen ako dodávateľ elektrickej energie, ale aj ako distribútér s ponukou prenosových služieb.

V rozpise fakturácie sme sa stretli s pojmom silová elektrina. Vysvetlite, prosím obsah, tohto odborného termínu.

Tento pojem sa viac používa pri odberateľoch charakteru malých podnikov a ostatnej podnikateľskej sféry a je to skutočne odobraté množstvo elektriny, ktorej cena je presne určená cenníkmi pre príslušné obdobie (dnes spravidla jeden rok a v určitých sadzbách) a registrovaná meracím prístrojom – elektromerom.

Väčšina z nás si myslí, že straty pri distribúcii elektriny sú vecou dodávateľa nie spotrebiteľa. Ako je to vo svete?

Na prvú vetu by som odpovedal asi takto: mám záhradku, ktorú potrebujem poplievať vodou. Zoberiem dve vedrá a pôjdem z potoka nabrať vody, ale cestou späť časť porozlievam a to čo donesiem mi zostane na polievanie. Potok (dodávateľ) mi dal vedrá plné, ale cestou (distribúciou, prenosom) som o časť vody prišiel a až v cieľi svojej cesty som zužitkoval zvyšok (silová energia/elektrina). Teda podobné podmienky (z fyzikálnych a elektrických vlastností elektricky vodivých materiálov) existujú aj pri elektrine.

Druhá otázka je zodpovedaná v otázke prvej, t.j. že liberalizácia priniesla odberateľom aj širšie informácie, za čo vlastne platia energetickým spoločnostiam, predajcom, či distribútérom.

Prečo sa ku distribúcii pripájajú regulované poplatky: spotrebná daň, systémové služby a prevádzkovanie systému v elektroenergetike?

To nie je pripájanie poplatkov, ale ako som už uviedol vyššie, liberalizácia priniesla širšie informácie odberateľom a definovanie skladby za cenu elektriny a služby.

Ale k veci: spotrebnou daňou je dnes zdaňovaná každá energia, pohonné hmoty, alkohol, ap., je to teda štátna politika regulovaná príslušnými štátnymi úradmi. Systémové služby, prevádzkovanie systému v elektroenergetike, to všetko súvisí so zabezpečovaním spoľahlivej, bezpečnej a najmä nepretržitej dodávky elektriny a v predpísanej kvalite. Je to široká škála činností, napr. nepretržité dispečerské riadenie distribučných sústav, digitalizácia prenosových informácií, modernizácia, zvyšovanie spoľahlivosti a odolnosti technologického zariadenia,

ochrany voči prírodným vplyvom, práce pod napätím, ktoré znižujú potrebu vypínania zariadení a tým obmedzovania odberateľov.

Zvykli sme si na kWh. Na faktúrach sú však uvádzané dve jednotky: kWh a MWh. Z akého dôvodu?

Zaužívaná jednotka je kWh (kilo-Watthodina) čo je 1000 násobok základnej fyzikálnej jednotky Wh (Watthodina) pre elektrickú prácu a v týchto jednotkách merajú spotrebu elektriny skoro všetky elektromery. Jednotka MWh (Mega-Watthodina) je milión násobok základnej jednotky a začala sa používať opäť s liberalizáciou a podľa ustanovení Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, viac informatívne.

Čo prinesie aktivácia elektronickej služby E – faktúrou?

Jeden zo spôsobov znižovania nákladov spoločnosti a aj odberateľovi (systémové služby). V tomto prípade na papierové zasielanie faktúr, upomienok, upozornení, ap., odberateľom, pretože je to vlastne prenesenie informácií internetom priamo cez jeho e-mailovú adresu.

Aby bolo všetko jasné. Ponúkame spotrebiteľom prehľadnú tabuľku integrovaných cien elektriny pre domácnosti platnú od 1.1.2010 do 31.12.2010.

Áno, v tabuľke je jedná prehľad nových sadzieb a cien pre domácnosti, charakteristiky sadzieb a rozdiel cien oproti roku 2008.

V ďalšej prílohe je zobrazená faktúra za elektrinu s vysvetlivkami k jednotlivým jej častiam.

Rozhovor zaznamenal –dm-

Sadzba		Mesačná platba OM/mesiac [€]		Rozdiel +/- [€]	VT [€/kWh]		NT [€/kWh]		Rozdiel +/- [€/kWh]	
Rok 2009	Rok 2010	Rok 2009	Rok 2010	OM/mes.	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2009	Rok 2010	VT	NT
D1	DD1	2,1726	2,1658	-0,0007	0,1959	0,1973			0,0013	
D1V		3,5156		-1,3498	0,2326				-0,0354	
D2	DD2	8,2556	8,2586	0,0030	0,1342	0,1348			0,0006	
D2V		10,2109		-1,9523	0,1734				-0,0386	
D39	DD3	13,5883	13,5898	0,0015	0,1504	0,1505	0,0853	0,0854	0,0002	0,0001
D39V		15,3262		-1,7364	0,1971		0,1141		-0,0466	-0,0287
D14	DD4	8,4927	9,1630	0,6703	0,2058	0,1704	0,0770	0,0916	-0,0354	0,0146
D14V		9,8357		-0,6727	0,1441		0,1027		0,0263	-0,0111
D24		14,1412		-4,9782	0,2722		0,0770		-0,1018	0,0146
D24V		16,5509		-7,3879	0,1916		0,1027		-0,0212	-0,0111
D37	DD5	14,8128	13,1376	-1,6752	0,1979	0,2094	0,0908	0,0966		0,0058
D37V		15,7608		-2,6232	0,2227		0,1126			-0,0160
D38		podľa tab. 1			0,1979		0,1105			-0,0139
D38V		podľa tab. 1			0,2227		0,1303			-0,0337
	DD6	-	13,1376	-	-	0,2094	-	0,0966	-	-
D13	DD7	3,6340	3,6295	-0,0045	0,2967	0,2788	0,0952	0,0953	-0,0179	0,0001
D13V		6,2806		-2,6511	0,3674		0,1225		-0,0886	-0,0273
D25	DD8	-	2,3800	2,3800	0,1465	0,1312	0,0683	0,0688	-0,0153	0,0005
D25V		-		2,3800	0,1659		0,0790		-0,0347	-0,0102

Tab. 1: Mesačné platby podľa hodnoty hlavného ističa

	do 3x25A (1x25A)	od 25,1A do 3x35A	od 35,1A do 3x50A	od 50,1A do 3x63A	nad 3x63A
D38	21,2909	24,0560	42,8583	53,8395	110,6622
D38V					

Ceny sú vrátane DPH 19 %; konv. kurz 30,1260 SKK/€; V = veľké domácnosti, t.j. so spotrebou podľa roku 2008 viac ako 20 tis kWh (spolu VT+NT); znamienko „-“ znamená zlacnenie; OM = odberné miesto.

Sadzba		Charakteristika sadzby
2009	2010	
D1	DD1	Vhodná pre odberné miesta s ročnou spotrebou elektriny nižšou ako 1 172 kWh.
D2	DD2	Vhodná pre odberné miesta s ročnou spotrebou elektriny vyššou ako 1 172 kWh.
D39	DD3	Vhodná pre bytovú spotrebu elektriny domácností s podstatnou časťou spotreby v NT, ktorá je spravidla poskytovaná 12 hodín denne, a to od 20.00 hod. do 8.00 hod. nepretržite.
D14, D24	DD4	Vhodná pre odberné miesta s operatívnym riadením času platnosti NT, najmä pre akumuláciu ohrevu vody, NT je spravidla poskytovaná 8 hodín denne.
D37, D38	DD5	Vhodná pre odberné miesta s elektrickým priamovýhrevným vykurovaním a s operatívnym riadením času platnosti NT, ktorá je spravidla poskytovaná 20 hodín denne. Nie je možné použiť ju na vykurovanie akumuláčnými spotrebičmi alebo klimatizačnými zariadeniami. Sadzba je nevýhodná pri ročnej spotrebe v NT nižšej ako 6 000 kWh a nie je možné ju použiť pre odberné miesta vykurované akumuláčnými spotrebičmi.
	DD6	Vhodná pre odberné miesta s tepelným čerpadlom, s operatívnym riadením času platnosti NT, ktorá je spravidla poskytovaná 20 hodín denne.
D13	DD7	Vhodná pre odberné miesta s víkendovým režimom, NT je poskytnutá celoročne od piatku 15.00 hod. do pondelka 6.00 hod.
D25	DD8	Vhodná pre odberné miesta s elektrickým akumuláčným vykurovaním (na vykurovanie bude používané akumuláčné zariadenie s príkonom najmenej 6 kW), elektrickým akumuláčným ohrevom vody a s operatívnym riadením času platnosti NT. NT je spravidla poskytovaná 8 hodín, počas víkendu 10 hodín denne.

Už len
v spomienkach
tvoja hviezda žiari

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 8. marca 2010 v 84. roku svojho života opustil náš občan

Ján Lešťan

Najbližšia rodina ďakuje za všetky prejavy sústrasti, kvetinové dary a účasť na poslednej rozlúčke so zosnulým.

Dňa 9. februára 2010 zomrel **Imrich Vaško**, bývalý dekan Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku a spoluzakladateľ univerzity.

Imrich Vaško sa narodil v roku 1936, pôsobil ako vedec, literárny kritik a básnik. Bol členom redakčných rád viacerých odborných časopisov. Autorsky a spoluautorsky vydal od roku 1979 do roku 2000 šesť monografií, dodnes bol editorom desiatky zborníkov, ako aj autorom piatich básnických zbierok. Bol nositeľom Veľkej medaily sv. Gorazda udeľovanej ministrom školstva, Ceny mesta Ružomberok, Ceny primátora mesta Ružomberok, Medaily za rozvoj Katolíckej univerzity a mnohých ďalších. Napísal knihu o živote a diele Milana Rúfusa. Jedna kapitola knihy zostala nedokončená. Pomenoval ju Moja nedopísaná. Kniha Milan Rúfus vychádza vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ v marci tohto roku.

Zariadenie pre seniorov na Štepníku privíta prvých obyvateľov

• Hospodárska budova PD sa zmenila na nepoznanie

• Bezbariérový vstup nahradil schody

• Sociálne zariadenia sú účelné a vkusné

• Každá izba je vybavená kuchynskou linkou

Kapacita lôžok: 23
počet 3-lôžkových izieb: 3, počet 2-lôžkových izieb: 7
kancelárske priestory, vyšetrovňa, kuchyňa, jedáleň

ŠKOLSKÉ ZRKADIELKO

Deň učiteľov - 28. marec

Cit, láskavosť a múdrosť učiteľov nech sprevádzajú naše deti po ceste k vzdelanosti a dospelosti.

Čo bolo na koncerte

Aj vystupovať sa treba učiť

Na vianočné vystúpenie pred rodičmi sa deti veľmi tešili. Nacvičili si scénky, piesne, cvičili a tancovali. Prítomným zaželeli šťastné a veselé.

• Nacvičili si piesne

• Uviedli scénky

• Ukázali ako vedieť tancovať

KARNEVAL

V sobotu 6. 2. som bol s bratom a maminou na karnevale v kultúrnom dome. Bol som kovboj. Na hlave som mal klobúk a gulíkovku. Mój kamarát Sebko bol nindža, Luka vojak v okuliaroch, Jakub futbalista a mój brat Martin pirát. Všetky masky boli pekné. Mamina obsluhovala deti pri stolíku. Bolo tam dobre, zabávali sme sa a chytali dievčatá. Po skončení karnevalu bolo prekvapenie. Bol to ohňostroj. Veľmi sa páčil.

Jurko Ilanovský, 3. ročník

V sobotu 6. 2. sa konal v Závažnej Porube karneval. Po pretekoch a dobrom obede sme šli na karneval. Mala som oblečené dlhé biele šaty, korunu a závoj. Bola som nevesta. Moja najlepšia kamarátka bola mažoretka. Na karnevale boli aj iné zaujímavé masky: princezná, slovenky, motýle, kelti, čarodějnice, smrťky a upíry. Bolo veľa zaujímavých súťaží. Moja sestra bola Slovenka. Keď všetci odišli, ja a Nata sme sa naháňali po sále a rodičia zatiaľ pripravovali sálu na večernú zábavu. Celý výbor bol v krojoch. Večer k nám prišla starká a strážila nás, aby rodičia mohli ísť na zábavu.

Miška Macková, 4. ročník

Dnes 6. 2. som išiel na karneval. Bol to môj šiesty. Bol som už preoblečený za Mexičana, kukláča, kixboxéra a teraz som bol strašidlo. Kým som čakal na kamaráta Lukáša, jedol som z výborného občerstvenia, ktoré nám pripravili rodičia. Peknú muziku nám púšťal DJ Balco. Zapojil som sa do súťaží a každú som vyhral. Za víťazstvo rozdávali cukríky. Z karnevalu som musel odísť skôr, lebo ocino išiel do nočnej. Bolo mi ľúto, že som nevidel záverečný ohňostroj a zároveň, že to bol môj posledný karneval v Závažnej Porube.

Oliver Zadrabaj, 4. ročník

Náš karneval bol v sobotu 6. februára v kultúrnom dome v Závažnej Porube. Mamička mi kúpila masku, dala mi ju vyskúšať a mne sa veľmi páčila. Bola som princezná. Na karnevale sa mi páčili masky – cigánka, princezná, turkyňa, tanečnica a iné. Boli tam rôzne súťaže a veľa chutných koláčov, buchiet a iných sladkostí. Mne chutili koláče.

Natália Brziaková, 2. ročník

ZIMNÉ ŠPORTY

V našej rodine sa zo zimných športov najviac venujeme bežeckému lyžovaniu. Sestra chodí aj na preteky. Už tento rok má päť medailí, z toho jednu z Majstrovstiev Slovenska. Ja som začal už ako škôlkár. Zo začiatku som často padal, ale teraz mi to už ide. Škoda, že je málo snehu na behanie. Najlepšie si zalyžujeme, keď chodíme pozrieť Veroniku na preteky, najčastejšie na Štrbské Pleso. Minulý rok sa začal učiť aj brat Samko. Pri tomto športe si dobre zatrénujeme a zažijeme veľa zábavy.

Timotej Beľko, 4. ročník

V zime rád lyžujem. Veľmi často chodím do Jasnej. Počas vianočných prázdnin som bol s ocinom na lyžovačke v Rakúsku, v stredisku Brixen. Jeden deň sme boli pozrieť v známom stredisku v Kitzkuhel. Počas zimy rád hrávam hokej s kamarátmi. S Martinom a Marekom si zo snehu stavíme bun-

ker, snehuliakov a snežné tunely. Máme tu aj dobré miesta na sánkovanie. Počas zimy nezabudneme ani na poriadnu guľovačku.

Boris Dvorský, 4. ročník

LYŽOVAČKA

Cez prázdniny sme boli s kamarátom na lanovke v Závažnej Porube. Bolo to veľmi zábavné, lebo som bol na veľkom skoku. V ten deň som bol veľmi šťastný. Bol tam aj mój brat, moji rodičia aj mój veľký kamarát Adam. Lyžovali sme sa veľmi dlho, dobre sme sa bavili a smiali.

Tomáško Matkuliak, 2. ročník

MOJE ZVIERATKO

Mám psa, jeho plemeno je jazvečík drôtostrstý. Je to fena. A je veľmi zlatá. Má super život, hoci dakedy dostane po zadku. Bývame v paneláku na 7. poschodí a skoro vždy nám ujde. Veľmi rada sa nosí na rukách. Všetko čo vidí, vždy ochutná. Vyžaduje si veľkú starostlivosť. Máme ju 7 mesiacov. Dostali sme ju s bratom, keď mala 2 mesiace. Kúpili sme ju vo Zvolene. Teraz má 9 mesiacov. Vymysleli sme jej meno Binky.

Hanka Štrkolcová, 2. ročník

Na Vianoce som dostal psíka a vodítka. O psíka sa musím starať tak, že každý deň mu dávam žrať a tiež chodím s ním von. Boli sme s ním u zverolekára. Povedal mi, aká je to rasa. Je to nemecký ovčiak. Nazval som ho Dasty.

Petko Stromko, 2. ročník

MŮJ KAMARÁT

Mój kamarát má modré oči a také vlasy, že vyzerajú ako parochňa. Volá sa Peťo. Páčia sa mi na ňom tie vlasy. Mám ho rád, lebo keď niečo povie, tak to splní.

Samko Hromulák, 2. ročník

V piatok k nám príde sesternica Ivetka. Bude spať u nás jeden deň, aby sme mohli ísť na lyžiarske preteky. Od pondelka sa začnú jarné prázdniny. Pôjdeme k starkej. Bude tam s nami aj brat Maľko a ja so sesternicou. U starkej budeme celý týždeň, lebo mamina je v robote. Už sa teším na spoločné sánkovanie a hranie.

Lenka Niňajová, 3. ročník

Veľmi sa teším na jarné prázdniny. Pôjdem sa korčuľovať. Ešte neviem kedy, ale veľmi sa teším. Príde k nám moja najlepšia kamarátka Nikolka. Budeme sa spolu hrať a aj sa budeme učiť do školy. Pomôžem aj mamine pri starostlivosti o najmladšiu sestričku.

Dianka Brziaková, 3. ročník

• Najkarnevalovitejší karneval.

Viete, čo má horský záchranár v batohu?

(Netradičná hodina čítania v 1.ročníku)

V kompetencii každej školy je výber šlabikára pre žiakov prvého ročníka.

Naším „porubským“ prváčikom sme aj tento školský rok vybrali Šlabikár od autoriek K. Štefeková, R. Culková a Z. Stankovianska. Jeho prednosťou je možnosť diferencovaného prístupu k žiakom podľa ich čitateľských zručností. Je plný nápaditých didaktických hier, tvorivých úloh a návodných obrázkov. Prváci spoznávajú písmenko po písmenku „hrou“ formou, a preto sa na hodiny čítania veľmi tešia.

Vo februári sme sa prečítali až k písmenku H. H ako Horská záchranná služba. A tak medzi prvákov veľmi ochotne na hodinu čítania prišiel „ujo záchranár“ RNDr. Ivan Račko. Priniesol so sebou ťažký batoh, plný potrebných a zaujímavých vecí. Podobný majú prváci nakreslený vo svojich Šlabikároch. Každý chcel „ujovi“ prečítať slovo zo šlabikárového batohu, a potom s pastelkou v ruke, s napätím čakal, či túto vec ujo Ivan vytiahne aj z toho ozajstného záchrannárskeho. Lekárnička, lano, horúci čaj, dlaha, nožík, čakan, mačky, karabínky... to všetko spolu v batohu objavili. Prváci profesionálneho horského záchranára pozorne počúvali, obdivovali, ba aj vypovedali zvedavými otázkami. Zvonenie na prestávku takmer nikto nepostrehol, lebo ujo rozdával nálepky so znakom HZS, a ešte si každý chcel vyskúšať, či unesie ťažký záchrannársky batoh.

Aj v mene všetkých prváčikov ďakujem pánovi Račkovi, že kúsok svojho vzácneho voľného času venoval práve nám. Veríme a tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutia.

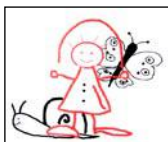
triedna uč. 1. roč. Mgr. Z. Hlavnová

Polročné vysvedčenia

Po prvýkrát prevzali tohto roku naši školáci polročné vysvedčenia. Vysvedčenia si ponechajú doma a na konci školského roka porovnajú s vysvedčením za celý školský rok.

Šlabikár

Šlabikár je učebnica s absolútne výnimočným postavením. Prejde rukami každého školáka. Predstavuje vstupnú bránu do krajiny písma, za ktorou čakajú poznávanie, múdrosť, krása, podnecovanie fantázie, množstvo emócií, dobrá a zmysluplná zábava.

Okienko MŠ

Dali impulz folklóru

• So zánietením si zatancovali

Netradičným spôsobom sa uskutočnila regionálna výchova detí navštevujúcich Materskú školu v Z. Porube. Koncom februára, na pozvanie riaditeľstva školy prišli členovia folklórnej skupiny Poludnica manželka Kvetka a Dušan Migaľovci. Prišli v krojoch, aby predstavili oblečenie predkov. Rozprávaním priblížili niektoré porubské zvyky a tradície. Zaspievali aj známe domáce piesne a ukázali, ako sa dakedy tancovalo. S deťmi si zatancovali čardáš na dva a typický porubský tanec Čerešnička. Učiteľky, deti i hostia sa spoločne zabavili pri obľúbenom tanci na pieseň Ej, Zuzanka, ej Zuzanka... Detúrence so zaujatím počúvali, oduševnene spievali a so zánietením tancovali. Rodičom doma predstavili to, čo sa v škole naučili. Aj tu sa potvrdila známa pravda: Všetko dôležité pre človeka sa začína práve v detstve. Nevynímajúc vzťah ku kultúrnym tradíciám národa.

Foto: Z. Hlavnová,

text: Lucia Bednárová, učiteľka MŠ

Vianoce s gymnastikou

Gymnastický oddiel ŠK Závažná Poruba pod vedením K. Jambrichovej a Ivety Beťkovej usporiadal v predvianočnom čase celovečerné vystúpenie gymnastiek a gymnastov v miestnej telocvični. Vynikajúce športové, až akrobatické výkony oslovili prítomných do takej miery, že cvičenci a cvičenky museli pridávať. Organizátorkám i účinkujúcim v mene prítomných i vedenia obce poďakoval starosta P. Baráni.

• Tu sme všetci

• Organizátorkám i účinkujúcim v mene prítomných i vedenia obce poďakoval starosta P. Baráni. Zľava: I. Beťková, K. Jambrichová, starosta P. Baráni

Gazdiná, dovolíte s Homrľajom?

V čase hodovania a fašiangových plesov sa aj deti z MŠ rozhodli potešiť iných svojimi koledami a tak sa vybrali do dediny s Homrľajom. Navštívili obecný úrad, obchody, od ľudí dostali mnoho dobrôt. V duchu veselých fašiangových osláv sa niesol aj náš pochod dedinou.

-kj-

Pytliactvo je trestný čin

Pytliactvo na Slovensku nabera v poslednom období na obrátkach. Orgány činné v trestnom konaní ročne riešia nemálo prípadov porušenia zákona o výkone práva poľovníctva. Poľovný revír Poľovníckeho združenia Poludnica nepredstavuje výnimku.

Dva prípady (zatiaľ) anonymné, tretí (nateraz) v riešení

Nie je tomu dávno, čo sa v porubskej hore našli pozostatky lesnej zveri ulovenej šípom vystreleným z (kuše) upraveného luku. Nebol to posledný prípad. Začiatkom novembra (v čase dušičkových sviatkov) našli postrieľaného nádejného jeleňa - dvanásťročára. Strelec (páchatel) je dosiaľ neznámy.

Z televízneho vysielania (JOJ, Markíza) je známe, že aj 27. novembra minulého roku pytliaci ulovili v katastri Závažnej Poruby na Bánových Lazoch, poniže Koložuba, chovného jeleňa. Mali však smolu. Policajti ich prichytili priamo pri čine. Dvomi páchatelom sa podarilo utiecť, tretí čelí obvineniu z trestného činu pytliactva. Celá vec je v štádiu šetrenia, zhromažďovania dôkazového materiálu a usvedčovania páchatelov. V prípade dokázania viny si môžu za mrežami posediť aj niekoľko rokov.

Ako sa to všetko udialo?

Jeden z domácich poľovníkov sa ráno vybral na obchôdzku revíru. Jeho pozornosť upútalo terénne auto idúce ku okraju hory. Videl, že z auta vystúpili traja muži a kráčali do hory. Sledoval ich a pozoroval, čo budú robiť. Predrali sa do húštiny a tu začali rozoberať jeleňa. V tej chvíli bolo všetko jasné. V revíri sa nachádzajú pytliaci. Poľovník sa zatajil a telefonicky ohlásil poľovnému hospodárovi čo videl a samozrejme privolať políciu. Hliadka sa dostavila v priebehu niekoľkých minút. Ku policajtom sa pridali dvaja poľovníci. Po policajnej výzve sa páchatelia rozutekali. Dvaja na jednu a jeden na druhú stranu. Dvomi sa podarilo uniknúť, tretiemu nadbehli, zadržali ho a nasadili mu putá. Vtedy prišla na miesto aj druhá hliadka. Od prenasledovania tých dvoch však ustúpili, pretože takéto pátranie v lesnom poraste predstavuje veľké nebezpečenstvo. Dolapený pytliak ale všetko zobral na seba, kumpánov neprežradil. Tvrdil, že zastreleného jeleňa náhodne našiel a bol sám, hoci poľovníci i policajti registrovali až troch páchatelov. Išlo teda o organizovanú skupinu, ktorú zaujíma len mäso, čo dobre zaplatia poľovnícke reštaurácie podávajúce špeciality z diviny. Zbrane ani nože nenašli. Pri ulovenom jeleňovi zostala len fľaša s vodou a handry na umytie rúk. Ďalšie šetrenie ukázalo, že jeleň bol ulovený zbraňou ráže 6.2 mm, akú poľovníci používajú veľmi málo. Predpokladá sa, že za mesačnej noci vystrelili na jeleňa pomocou ďalekohľadu na nočné videnie.

Pričom strieľať v noci na vysokú zver je prísne zakázané. Zver v takomto prípade nemá šancu. V noci možno poľovať len na diviačiu zver (za striktnie definovaných podmienok), aj to len tri dni pred a tri dni po splne mesiaca. Spolu päť nocí. Aj to musí byť veľmi jasná, mesačná noc. Keďže títo „poľovníci“ v noci jeleňa strelili, hneď a zaraz nedohľadali, tak si po koristi prišli až po svitaní. Tentoraz im to ale nevyšlo.

Pristihnúť pri čine

Pytliactvo v poľovníctve, ale aj rybárstve predstavuje závažný problém. Ťažko sa odhaľuje a ešte ťažšie dokazuje. Na nikoho nemožno poukázať. Figurujú podozriví, no zdá sa, že pytličeniu v našich horách sa venuje cielavedomá skupina so zázemím z celého Slovenska. Ako ináč, za výdatnej pomoci samotných Liptákov. Nakoniec ide im o nemalý zárobok. Je známe, že pytliacke gangy, ktoré s ulovenou zverou kšeftujú, obvyčajne pôsobia na ľahko dostupných miestach. A práve tam, kde sa nachádza viac zveri: vysokej, alebo diviačej.

Poľovníci odhadujú, že v podhorí medzi Iľanovom a Z. Porubou sa zdržuje okolo štrnásť kusov vysokej zveri, z toho asi 5-6 jeleňov. Ochrane a starostlivosti o zver sa poľovníci venujú po celý rok. V lete sušia seno, v zime prikrmujú. Sledujú zdravotný stav zveri. Je teda viac ako isté, že obyvateľov lesa chránia pred guľkami pytliakov. Práve s týmto cieľom Poľovnícke združenie Poludnica zvýšilo frekvenciu pochôdzok po svojom revíre. Poľovníci sú ostržitejší, dennodenne sledujú pohyb cudzích a neznámych osôb v hore. Privítajú informácie aj od turistov, lyžiarov, či iných navštevoateľov lesa ...

Zatiaľ sa podarilo dolapiť jedného pytliaka. A to priamo pri čine, no bez zbrane. Potvrďuje sa, že pytliaci sú prefikaní ľudia. V tejto záležitosti by čelili aj nedovolenému ozbrojovaniu. Naši poľovníci ale predpokladajú, že takéto návštevy začas utichnu. No hovoria aj to, že v tomto prípade platí: S jedlom rastie chuť. Ale pytliakom odkazujú známe: „Krčah chodí po vodu len dovtedy, kým sa nerozbije“.

Čo hovorí zákon

- trestného činu pytliactva sa dopúšťa osoba, ktorá neoprávnene zasiahne do výkonu práva poľovníctva alebo rybárstva
- kto loví zver a ryby v čase hájenia alebo zakázaným spôsobom, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky, peňažným trestom alebo prepadnutím vecí

• Obet pytliakov - nádejný trofejný jeleň

- na šesť mesiacov až tri roky možno páchatela odsúdiť vtedy, ak svojim činom spôsobí väčšiu škodu
- jeden až päť rokov hrozí pytliakovi, ak spácha tento čin ako člen organizovanej skupiny a skupina spôsobí značnú škodu
- na dva roky až osem rokov možno odsúdiť páchatela, keď spácha škodu veľkého rozsahu

Foto: archív poľovníckeho združenia, text Dušan Migala

Demografické údaje obce Závažná Poruba k 31. 12. 2009

Počet obyvateľov celkom:	1242
z toho dospelých:	1071
detí:	171
Priemerný vek:	42,11 roka
Zmeny v tomto roku:	
prihlásených	27
odhlásených	11
narodených	20
zomretých	14

V tomto roku sa narodili:

David Antoška, Martin Bačík, Matej Beňo, Dominika Bohmerová, Sofia Brziaková, Zuzana Čajková, Sofia Dudová, Nikola Dvoranová, Viktória Hybianová, Natália Hýľlová, Mathias Iľanovský, Sofia Jambrichová, Tomáš Klocok, Alexej Kuzma, Katarína Mlynčeková, Lucia Niňajová, Laura Obrcianová, Patrik Stromko, Alexander Ladislav Szikonya, Veronika Vančová

V tomto roku nás navždy opustili:

Štefan Adamica, Mária Batoryová, Ladislav Broska, Zuzana Jambrichová, Anna Macková, Vladimír Medľa, Lubomír Niňaj, Zuzana Piatková, Ladislav Staroň, Peter Staroň, Vladimír Tomčík, Ján Valent, Ján Vretenár, Mária Vretenárová

Našiel harmóniu tela a duše

Taekwondo rozlišuje dve línie: fyzickú a psychickú

Našu pozornosť zaujalo množstvo pohárov umiestnených v okne rodinného domu na Novej ulici. Bolo jasné, že v tomto dome žije úspešný športovec, no o tom nevieme. Podobne, ako Janko z Pošty pre teba, sme zazvonili a pátrali po majiteľovi týchto trofejí.

Neozbrojené bojové umenie

Privítal nás vyšportovaný, prívětivý mladý človek: Ing. Pavel Ižarik. Profesionálne sa venuje bojovým umeniam, je nositeľom titulu majster Slovenskej republiky a je víťaz viacerých turnajov. Majstre, môžete predstaviť toto bojové umenie? „Ale, áno,“ no zdôraznil, „k tajomstvu tohto umenia treba pristupovať úctivo, taktne a múdro.“ Povedal, že pôvod bojových umení je zahalený tajomstvom. Už od dávnych čias existovala fyzická činnosť, zahŕňajúca použitie rúk a nôh na sebaobranu. Vo východnej Ázii sa postupne začali vyvíjať rôzne bojové štýly, ktoré sa dedili z generácie na generáciu, z učiteľa na žiaka. Tak vzniklo mnoho bojových umení napr.: Kung-fu, Karate, Aikido, Džu-džicu a veľa iných. Najmladším bojovým umením, hoci jeho korene siahajú až do obdobia pred 2000 rokmi je Taekwon-Do. Vzniklo v Kórei v roku 1955 a jeho autorom je generál Choi Hong Hi. Na základe svojich skúseností vypracoval techniku neozbrojeného boja a vniesol do tohto bojového umenia vznešenú filozofiu Taekwon-Do, čo je bojové umenie zamerané predovšetkým na obranu a skladá sa z 3200 presne popísaných pohybov, kopov, pádov, úchopov, úderov, blokov, sekov a úhybov.

Línia fyzická a psychická

V Taekwon-Do, ako to vychádza už zo samotného názvu sa rozlišujú dve nosné línie: *fyzická a psychická*.

TAE je označením pre kopy a prácu nôh **KWON** symbolizuje údery päsťou a rukou **DO** skrýva ozajstné umenie, umenie nájsť správnu cestu životom, neskazenú životnú filozofiu.

Taekwon-Do nie je umením rozvíjajúce len fyzické schopnosti, ale tiež cestou k zdokonaľovaniu myslenia, sebaovládania, naplňuje sebauspokojením a zdravou

sebadôverou, vedie k nenútenej prirodzenosti.

Sám povedal, že žiadne iné bojové umenie na svete nemá tak rafinovanú, zložitú a efektívnu techniku nôh ako Taekwon-Do. Zároveň však dodal, že žiadna z týchto výhod nesmie byť zneužitá.

Každý cvičenec Taekwon-Do by mal preto rešpektovať etické princípy, či už v Dojangu (telocvični) ale i mimo nej. Patria k samotnému cvičeniu a pomáhajú cvičencovi rozvinúť jeho charakter, ktorý zase vytvára lepšieho človeka, osobnosť...

Etické princípy taekwondo

- Buď silný, aby nič nemohlo narušiť tvoje vnútro!
- Rozprávaj o zdraví, šťastí a prosperite každému, koho stretneš!
- Daj každému pocítiť, že je v ňom niečo vzácne!
- Hľadaj na všetko ten najžiarivejší pohľad a svoj názor učíš pravdivým!
- Mysli len na to najlepšie, pracuj pre to najlepšie, dúfaj len v to najlepšie!
- Nadchni sa pre úspech druhých tak veľmi, ako pre svoj vlastný!
- Zabudni na chyby v minulosti a zasad' sa za najväčší úspech v budúcnosti!
- Ukazuj stále šťastnú tvár a usmej sa na každé živé stvorenie!
- Zostaň vždy sám sebou, nehľadiac na zmenu okolností!
- Tvoje ruky a nohy nie sú len súčasťou tela, ale aj duše. Nikdy nesmieš zneužiť umenie svojich rúk a nôh proti duši, proti vyznaniu a odlišným názorom.
- Cvičme Taekwon-Do preto, aby sme našli harmóniu tela a duše, aby sme postupovali vždy v zmysle spravodlivosti a životnej filozofie Taekwon-Do...

Majster Slovenska

Ako ste sa teda dostali k tomuto bojovému umeniu? „Od jedenástich rokov som sa venoval karate v Liptovskom Mikuláši, trénoval ma Laco Dorociak a Laco Mlynárčik. Asi pred sedemástimi rokmi som na jednej súťaži náhodne stretol talianskeho majstra menom M. Gerardo del Guacchi, 5. dan a bolo rozhodnuté. Taekwondo sa stalo mojim osudom.“ Po absolvovaní Gymnázia v L. Mikuláši začal študovať na Vysokej ekonomickej škole v Košiciach, kde podmienky pre tento šport boli veľmi priaznivé. A tak popri štúdiu ekonomie a finančníctva sa venoval tomuto športu. V roku 1992 začal intenzívne cvičiť a v roku

Foto: dnm-

1995 už získal titul majstra Slovenskej republiky. O ďalších úspechoch nechcel hovoriť, poháre predstavujú dokument i spomienku na úspechy a víťazstvá. Ďalej sa dozvedáme, že patrí k zakladateľom taekwonda na Slovensku. Začali siedmi a dnes už predstavujú veľkú rodinu riadiacu sa zásadami tohto umenia. V rokoch 2000–2008 vykonával reprezentačného trénera SR a so svojimi zverencami prešiel celú Európu od Českej republiky až po Taliansko. Dnes má svoju školu a eviduje asi sto členov od päť ročných cvičencov až po kategóriu dôchodcov. Nezaprel sa: žije v Závažnej Porube a je presvedčený, že podmienky aj pre tento šport sú tu vynikajúce. Priestraná telocvična, ústretoví domáci funkcionári, dobré možnosti stravovania a ubytovania.

Chang Jae-Hee 7. dan v Z. Porube

Deň 21. február 2010 sa stal pre Závažnú Porubu, vďaka tomuto športovcovi i funkcionárovi, veľmi významným. V miestnej telocvični sa uskutočnili celoslovenské skúšky technickej vyspelosti „bojovníkov“ taekwondo. Tu platí zásada: len kórejský Majster môže posúdiť schopnosti a výkony uchádzačov a až po vyjadrení kolégia majstrov v ďalekej Kórei možno priznať ten-ktorý dan. Skúšky dopadli veľmi dobre. Uchádzači dosiahli 100 % úspešnosť.

Kórejský Majster pricestoval do Závažnej Poruby autom z Mníchova a my sme mali šťastie vyfotografovať jeho príchod priamo pri vstupe do našej telocvične. Od Majstra Chang Jae-Hee 7. dan sme sa dozvedeli, že na Slovensko cestuje rád. Povedal, že Z. Poruba je moderná, športu naklonená obec, so slušnou telocvičňou.

Zaujemcov odporučil na túto adresu: **Taekwondo RI Liptovský Mikuláš, adresa. Nábřeží M/5, 030 01 Liptovský Mikuláš, tel.. 0905 368672 e-mail: tae-@lmn.sk. Tréner. Ing. Dušan Trnovský, 3. DAN.**

Text Dušan Migala

• Ing. Pavel Ižarik, 4. dan

• Chang Jae - Hee 7. dan v Závažnej Porube

Mikroregión pod Poludnicou úspešný v Programe cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika 2007-2013

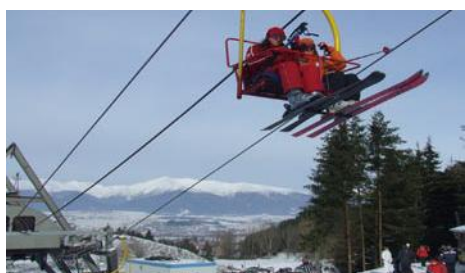
Mikroregión pod Poludnicou „združenie obcí“ Liptovský Ján, Závažná Poruba, Liptovská Porúbka, Uhorská Ves, Podtureň a mesta Liptovský Hrádok bolo úspešné v žiadosti o poskytnutie finančného príspevku z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika 2007-2013. V zmysle zmluvy o poskytnutí finančného príspevku, podpísanej v mesiaci februári t.r., dostane na realizáciu projektu s názvom „Trasa pamätihodností a významných miest Mikroregiónu pod Poludnicou“ 27 710 EUR z ERDF, 3 260 EUR zo štátneho rozpočtu a 1 630 EUR vloží mikroregión do projektu zo svojich zdrojov. Združenie má k projektu cezhraničného partnera mikroregión Gmina Nowy Targ, ktorý na poľskej strane realizuje komplementárny projekt rovnakého zamerania. Predmetom projektu je zmapovanie trás pamätihodností a významných miest mikroregiónu a vyznačenie prístupových ciest k turisticky zaujímavým miestam. Projekt podporí vzájomnú informovanosť a propagáciu mikroregiónu na slovenskej i poľskej strane, prispeje k rozširovaniu vzdelania a poznatkov žiakov a študentov v rámci recipročných návštev a vytvorí predpoklady pre intenzívnejší rozvoj cezhraničnej spolupráce, hlavne v oblasti cestovného ruchu.

**Mikroregión pod Poludnicou
„združenie obcí“**

**EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA**

Projekt spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátnym rozpočtom v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika 2007 - 2013.

• Lyžiarske stredisko Opalisko vás pozýva

ŠPORT

Futbalové družstvá sú pripravené

Cestou Porubských novín chceme informovať širokú športovú verejnosť o príprave našich futbalových družstiev na jarňú časť ročníka 2009-2010.

Nový výbor FO, ktorý bol zvolený na výročnej členskej schôdzi, bude v najbližšie štyri roky pracovať v nasledovnom zložení:

predseda: Ing. Pavel Beško
podpredseda: Vladimír Mlynček ml.
manager: Ján Mlynček
členovia: Staroň Milan, Kováč Milan, Hladký Ivan, Šarafín Pavel, Mikuláš Ján, Dvorský Boris, Beško Jaroslav, Sabol František.

Prípravu začali všetky družstvá už v januári. Najskôr začalo A mužstvo 11. januára 2010 pod vedením trénerov Jozefa Tekela a Miroslava Droppu v domácich podmienkach, keď využívali hlavne našu umelú trávu a telocvičňu a okolité terény. Zápas hrali v Okoličnom. Pohyb v kádri nastal smerom aj k nám aj od nás. Po jeseni od nás odišli: brankár Valíček do Dúbravy, obranca Budvesel odišiel do Anglicka za prácou a p. Rezer sa vrátil do Liptovského Mikuláša a tak bolo nevyhnutné mužstvo posilniť. Novými tvármi pre jarňú časť sú brankár Milan Vyskoč z MFK Banská Bystrica, univerzál Michal Olejár z Tatrana Liptovský Mikuláš a útočník Jakub Oláh z Kremničky. Títo sa počas prípravy ukazujú v dobrom svetle a tak veríme, že budú pre nás posilami. Dobrá príprava v nás prebúdzá presvedčenie, že jar bude aspoň taká ako jeseň a my sa budeme pohybovať v pokojných vodách III. ligy a peknu hrou chceme pritiahnuť na náš štadión najviac priaznivcov.

Dorastencov, ktorí hrajú IV. ligu a sú po jeseni na peknom 3. mieste trénuje M. Droppa a ich cieľom je nepoľaviť v snažení a umiestnenie si minimálne udržať.

Najväčší problém je v žiackych kategóriách a hlavne u starších žiakov, kde je málo detí.

Chlapci hrajú III. ligu, kde je potrebná dvojica (starší 13 – 14 roční a 11 – 12 roční). O týchto chlapcov sa starajú I. Hladký, D. Bocko, J. Beško a M. Niňaj.

Sľubne sa nám rozbehla práca s prípravkou (6–10 rokov) kde túto kategóriu zbral skúsený pedagóg Milan Gál, preto aj touto cestou vyzývame rodičov, aby priviedli svojich chlapcov, ktorí majú chuť hrať futbal na náš štadión.

Záverom verím, že práca so všetkými družstvami bude odmenená dobrými výsledkami a tiež hrou, preto vás všetkých pozývame na štadión podporiť chlapcov vo všetkých majstrovských zápasoch.

**Ing. Pavel Beško,
predseda FO**

Piata porubská olympiáda

Klub fanúšikov a zánietencov zimných športov – KF&ZZŠ- usporiadal 6. marca 2010 opäť po dvoch rokoch v poradí už piatu porubskú olympiádu.

V súťaži štvorčlenných družstiev skladujúcich sa zo snowboardistu, bežkára, lyžiara a sánkara sa v konkurencii siedmich tímov najlepšie umiestnili „Porubské štvorbobry“ pred tímom z „Jursportu“ a tímom „Gumkáčov“.

Táto nevedná a veselá športová udalosť sa uskutočnila za mediálnej podpory TV Liptov a sponzorov:

- Balco médiá - Vladimír Balco z L. Jána
- Ján Jambrich zo Závažnej Poruby
- Obecny úrad Závažná Poruba
- Firma ELBE z Liptovského Mikuláša s.r.o. Opalisko, Závažná Poruba
- Vladimír Mlynček zo Závažnej Poruby
- Daniela Lešťanová zo Závažnej Poruby
- REPRO-SERVIS, Liptovský Mikuláš

Za mrazivého a slnečného počasia sa z príležitosti jubilejného piateho ročníka konali aj voľné exhibičné jazdy na snehových plavidlách. Fotodokumentácia z celej akcie bude umiestnená na stránkach www.opalisko.sk.

Na záver už bola tradične losovaná tombola so zaujímavými vecnými cenami. Finančný výťažok z celej akcie bol venovaný pre materskú škôlku a školu v Závažnej Porube.

Organizačný výbor ďakuje všetkým, ktorí podporili, zúčastnili sa a prispeli k zdarnému priebehu celej akcie.

Miroslav Farkaš

Ocenili športovcov

Najlepších športovcov Liptovského Mikuláša za uplynulý rok ocenili v Dome kultúry začiatkom februára. Z rúk primátora Jána Blcháča a predsedu športovej komisie pri mestskom zastupiteľstve Rudolfa Hunu si ocenenie prevzalo desať športovcov do a rovnaký počet nadosemnásť rokov. V kategórii do osemnásť rokov boli ocenení aj Hanka Lešťanová (KBL ZŠK Jasná) a Peter Ilanovský (KBL ZŠK Jasná), ktorý má svoje korene v Závažnej Porube.

• Primátor Ján Blcháč odovzdáva ocenenie: Športovec mesta za rok 2009, napravo: Hanka Lešťanová, vedľa Peter Ilanovský

3. kolo Slovenského pohára na Opalisku

Počas víkendu 16. a 17. januára 2010 lyžiarsky klub Opalisko v spolupráci so Ski centrom Opalisko usporiadal na lyžiarskych svahoch v Závažnej Porube 3. kolo Slovenského pohára žiakov v slalome a obrovskom slalome. Tohtoročná zima skúša prevádzkovateľov stredísk, ale počas tohto víkendu počasie usporiadateľom skutočne prišlo a umožnilo pripraviť rovnaké podmienky pre všetkých pretekárov, a tak dokonale preveriť ich schopnosti na tvrdom podklade. O ceny súťažilo 137 pretekárov v štyroch kategóriách z celého Slovenska.

Z domácich pretekárov najlepšie umiestnenia dosiahla Veronika Flosníková, ktorá v špeciálnom slalome dokončila pretek na veľmi peknom treťom mieste a v obrovskom slalome sa taktiež dokázala presadiť a skončila piata. Z domácich mladších žiakov mal najlepšie šance na úspech Jakub Boroš, ale vypadnutia v predchádzajúcich kolách Slovenského pohára a tréma z domáceho publika mu zväzovala nohy a po chybe v prvom kole sa vyradil z bojov o popredné umiestnenia. Prijemným prekvapením bol Alexander Kunst, ktorý svojím vzrastom možno zaostáva za rovesníkmi, ale je o to obratnejší medzi slalomovými tyčami a 19. priečka v slalome v silnej konkurencii potešila. V kategórii starších žiakov sa najlepšie popasoval s nástrahami trate Michal Piatka, ktorý slalom dokončil na 17. mieste a obrovský slalom na 19. mieste. Martin Kováč a Samuel Krajčí ešte stále hľadajú formu, lebo ani v týchto pretekoch sa im nepodarilo podať taký výkon, aby dosiahli na bodované umiestnenie.

VÝSLEDKY:

Slalom mladšie žiačky:

1. ADÁMKOVÁ Laura (ŠK Javorovica Lipt. Ján) 01:10.08
2. DUDOVÁ Janka (TJ Družba Smrečany-Žiar) 01:11.47
3. FLOSNIKOVÁ Veronika (LK Opalisko Z. Poruba) 01:12.69

Slalom mladší žiaci:

1. PRIELOŽNÝ Matej (JSC Dúbravka) 01:07.58
2. STRÝČEK Adam (JSC Dúbravka) 01:09.75
3. VARJASSI Tomáš (LOPS Bratislava) 01:11.17

Slalom staršie žiačky:

1. VLHOVÁ Petra (ST Martin.Hole) 01:09.01
2. MIKLOŠOVÁ Katarína (SC Plejsy) 01:13.15
3. STRACHANOVÁ Lenka (ŠK Javorovica Lipt. Ján) 01:14.17

Slalom starší žiaci:

1. MURÍN Roman (LK Valč.Dolina) 01:12.54
2. VADEL Adam (TJ Belá Dulice) 01:13.76
3. LUČANSKÝ Peter (SC Plejsy) 01:16.00

Obr. slalom mladšie žiačky:

1. STRACHANOVÁ Simona (ŠK Javorovica Lipt. Ján) 00:36.54
2. DUDOVÁ Janka (TJ Družba Smrečany-Žiar) 00:36.76
3. ADÁMKOVÁ Laura (ŠK Javorovica Lipt. Ján) 00:37.35

Obr. slalom mladší žiaci:

1. VARJASSI Tomáš (LOPS Bratislava) 00:36.08
2. VOJTÍKOVSKÝ Nicolas (JSC Dúbravka) 00:36.81
3. MIKOVČÁK Viktor (LK Snow V.Rača) 00:36.82

Obr. slalom staršie žiačky:

1. VLHOVÁ Petra (ST Martin. Hole) 01:11.89
2. PRIELOŽNÁ Laura (ŠKB Lyžiarik B. Bystrica) 01:13.31
3. STRACHANOVÁ Lenka (ŠK Javorovica Lipt. Ján) 01:13.83

Obr. slalom starší žiaci:

1. JAKUBČO Ján (KAL Jasná LM) 01:14.01
2. ŠURAB Vladimír (LO ST Rosenberg) 01:14.11
3. BAGIN Juraj (JSC Dúbravka) 01:14.66

Veľká cena OPALISKA - 46. ročník

V nedeľu 24. januára 2010 lyžiarsky klub Opalisko v spolupráci so Ski centrom Opalisko usporiadal na lyžiarskych svahoch v Závažnej Porube 46. ročník Veľkej ceny OPALISKA ako 2. kolo Liptovského pohára v obrovskom slalome. O hodnotné ceny súťažilo 89 pretekárov v dvanástich kategóriách. Vďaka patrí aj sponzorom podujatia, ktorí v dnešnej dobe našli finančné prostriedky, alebo prispeli vecnými cenami a tak usporiadateľom pomohli pripraviť zaujímavé a hodnotné ceny pre súťažiacich. Sponzori podujatia: JURsport Závažná Poruba, motokárová hala MONACO Grand Prix, OPIS Engineering k.s., Stolárstvo Piatka, Čalúnictvo Miroslav Fenik, Autodoplnky Martin Kubovčík, ELTEK VALERE Liptovský Hrádok, QUILTEX a.s. Liptovský Mikuláš, CBA VEREX a.s., VÖKL Slovensko a obec Závažná Poruba. Z domácich pretekárov najlepšie umiestnenia dosiahli Jakub Piatka a Šarlota Adámková v kategórii mladších predžiakov. V kategórii starších predžiakov najlepšie zabojovali Michaela Macková a Filip Štric, i keď nedosiahli na medailové umiestnenia. V kategórii mladších žiakov najlepšie umiestnenie dosiahol Jakub Boroš a Samuel Krajčí. V kategórii starších žiakov sa o „zemakové“ medaily podelili Michal Piatka a Martin Kováč - škoda, že v domácich podmienkach nedosiahli na stupne víťazov. V kategórii dospelých sa o víťazstvo „pobili“ domáci pretekári Milan Jurečka a Jozef Puttera s víťazným koncom pre Milana Jurečku. Víťazom 46. ročníka Veľkej ceny OPALISKA sa s najrýchlejším časom stal Adam Vadel z TJ Belá Dulice.

mladšie predžiacky:

1	Niňajová Lenka	TJ štart Lipt. Ján	00:39.42
2	Borsíková Anetka	TJ Roháče Zuberec	00:40.34
3	Adámková Šarlota	LK Opalisko Z. Poruba	00:43.34

mladší predžiaci:

1	Piatka Jakub	LK Opalisko Z. Poruba	00:44.32
2	Schrotter Michal	TJ štart Lipt. Ján	00:46.17
3	Pastrnak Filip	Družba Smrečany Žiar	00:46.21

staršie predžiacky:

1	Jurkuliaková Pavlína	LK JASNÁ	00:37.48
2	Antolová Tereza	LK JASNÁ	00:38.34
3	Staroňová Laura	LK JASNÁ	00:38.57

starší predžiaci:

1	Šroba Ladislav	TJ Roháče Zuberec	00:35.41
2	Parobek Matúš	LK JASNÁ	00:36.64
3	Ondris Marek	Družba Smrečany Žiar	00:37.35

mladšie žiačky:

1	Rúfusová Andrea	Belá Dulice	01:13.43
2	Halienová Ivana	Belá Dulice	01:15.43
3	Helemiková Michaela	TJ Valč. Dolina	01:16.09

mladší žiaci:

1	Laštík Alexander	KAL JASNÁ	01:12.47
2	Boroš Jakub	LK Opalisko Z. Poruba	01:13.57
3	Gažo Andrej	KAL JASNÁ	01:13.91

staršie žiačky:

1	Prieložná Laura	Lyžiarik BB	01:09.79
2	Lančeková Lenka	Belá Dulice	01:12.15
3	Klocková Natália	TJ štart Lipt. Ján	01:16.38

starší žiaci:

1	Vadel Adam	Belá Dulice	01:08.12
2	Parobek Šimon	KAL JASNÁ	01:12.17
3	Adamik Tomáš	Družba Smrečany Žiar	01:12.30

muži:

1	Jurečka Milan	LK Opalisko Z. Poruba	01:10.39
2	Puttera Jozef	LK Opalisko Z. Poruba	01:11.06
3	Košík Radoslav	Družba Smrečany Žiar	01:11.99

• Mladší predžiaci: 1. Piatka Jakub - LK Opalisko Z. Poruba, 2. Schrotter Michal - TJ štart Lipt. Ján, 3. Pastrnak Filip - Družba Smrečany Žiar

• Muži: 1. Jurečka Milan - LK Opalisko Z. Poruba, 2. Puttera Jozef - LK Opalisko Z. Poruba, 3. Košík Radoslav - Družba Smrečany Žiar.

• Mladší žiaci: 1. Laštík Alexander - KAL JASNÁ, 2. Boroš Jakub - LK Opalisko Z. Poruba, 3. Gažo Andrej - KAL JASNÁ

K zime patrí aj karneval

Rodičovské združenie pri ZŠ a MŠ v Z. Porube pripravilo aj v tomto roku na rozlúčku s fašiangami dve podujatia. KD patrilo 6. 2. 2010 popoludní deťom. Na maskarnom plesu tancovali víly, mušketeri, princezníčky a veľa rozprávkových postavičiek. Deti si zasúťažili o sladkosti a karneval zakončil ohňostroj.

Večerné hodiny zas patrili rodičom. Hostí na fašiangovej zábave vítal Erik Macko svojim spevom v sprievode huslistov Mariana Petráša, Maťa Uhrína a basistu Juraja Petráša. Súčasťou plesu bola aj bohatá tombola. Výťažok z oboch akcií bol rozdelený medzi obidve školy.

Igor Niňaj za výbor RZ pri ZŠ

• Rozprávkový karneval

Bežkár Iľanovský historicky prvým majstrom Európy

V poľskej Kubalonke sa vďaka Mikulášovi Petrovi Iľanovskému prepisovali dejiny psích záprahov na Slovensku.

RUŽOMBEROK. „Doteraz Slovensko ešte nikdy na majstrovstvách Európy, ktoré zastrešuje asociácia ESDRA, „otvorená“ pre všetky plemená psov, nezískalo žiadnu medailu.“ Takto odpálil naše stretnutie šéf TJ Fatra Ružomberok Ján Hošek. „Teraz to dokázal Peter Iľanovský s mojím Suumtom v juniorskej kategórii.“

Juniorský reprezentant v behu na lyžiach, člen KBL Jasná Liptovský Mikuláš, sa nečakane objavil medzi mašérmi. „Tento typ mi dala dcéra Vanda, ktorá tiež preteká za KBL Jasná,“ vysvetľuje cestu k svojmu veľkému objavu J. Hošek. „Prvý štart sme si odskúšali na majstrovstvách Českej republiky v Novom Meste na Morave, ktoré Peťo suverénne vyhral medzi mužmi. Samozrejme, urobili sme aj pár tréningov so psom. Súčasný trend v tomto športe je neúprosný. Presadiť sa môžu len kvalitní „bežkári“. V Poľsku náš pretekár milo prekvapil, za sebou nechal súperov zo škandinávskych veľmocí v tomto športe, Nórov a Švédov.“

„Na majstrovstvá Európy som išiel s veľmi malou dušičkou,“ priznal sa čerstvý európsky juniorský šampión v kategórii skijöring (lyžiar a jeden pes). „Išlo o krok do neznáma. Navyše, trápili ma určité zdravotné problémy, ktoré vyplývali z môjho chronického zápalu sliznice. Trošku boli aj obavy, ako to zvládne Suumto, veď predsa už má sedem rokov, čiže nepatrí medzi najmladších psov. Nerátal som, že to tak vynikajúco vyjde.“

„Dúfam, že Peter popri lyžovaní, bude pokračovať aj v tomto športe,“ vyslovuje želanie Ján Hošek a dodáva: „O rok sú majstrovstvá sveta v Oslo.“ A čo hovorí nováčik medzi mašérmi? „Na spoluprácu s Hošekovcami sa teším. Raz by som však rád mal svojho vlastného psíka. To je ale aj veľa starostí.“

(SVR)Prebraté MY – Liptovské noviny,
16. febr. 2010

STOLNÝ TENIS história a súčasnosť

Stolný tenis v Závažnej Porube začal písať svoje začiatky tesne po 2. svetovej vojne, vďaka prvým priekopníkom, ktorými boli Michal Iľanovský (maliar), Miloš Šúlek st., Ľudovít Iľanovský, Ján Iľanovský, Ján Lešťan, Ján Jurečka.

V tomto čase hrávali priateľské zápasy a zásluhou OV ČSTV sa začala organizovať celá okresná súťaž. Postupne pribúdali ďalší nadšenci „ľahkej loptičky“, pravidelne hrávali aj ženy.

Je známe, že mužstvá Závažnej Poruby hrávali až v krajskej súťaži. Z tejto však museli zostúpiť z finančných dôvodov. V tomto období pravidelne hrávali: Ján Lešťan, Jaroslav Mudroň, Miloš Majerík, Ľudovít Galko, Ľudo Valent, Jozef Iľanovský a Pavel Šarafín. Z mladších dosiahli dobré výsledky: Vladimír Šarafín, Dušan Piatka, Ladislav Šúlek, Bohuš Kulhavý, Miroslav Mlynček a Ľudovít Miša.

Najviac práce pre stolný tenis v tomto období spravil vtedajší pracovník okresného výboru ČSTV Ján Lešťan.

Po rokoch úrodných prišli však roky neúrodné. V 60-tych a 70-tych rokoch stoly zapadli prachom.

Stolný tenis neprestal fungovať

V domácej telocvični nás privítal Ján Kamien, podpredseda ŠK v Z. Porube. Stolnému tenisu sa súťažne venuje rovných tridsať rokov. Hrá, trénuje, funkcionárči. Okrem toho vykonáva funkciu predsedu ŠTK (športovo technickej komisie) stolnotenisového zväzu v okrese L. Mikuláš.

Vďaka jeho aktivitám možno sledovať súťažné tabuľky aj na stránkach MY Liptovské noviny.

Hovorí, že Z. Porubu v okresnej súťaži reprezentujú tri družstvá: Áčko, Béčko a Céčko. Súčasný stolnotenisový oddiel tvorí 18 členov. Väčšinu predstavujú Porubania: Miroslav Brtáň, Juraj Bukas, Karol Vyskočil a ďalší. Práve títo tenisti sa venujú mladým a to je: Lukáš Král, Janko Hrdko, Jakub Hrdko, Rišo Málík... Ako predseda stolnotenisového oddielu pôsobí Juraj Bukas. Tento tenista patrí k špičke tenisu nielen v Porube, ale aj v okrese. V tabuľke úspešných hráčov stojí na druhej priečke. V tejto sezóne ešte zápas neprehral. Z. Poruba A mužstvo – hrá 6. ligu, B mužstvo 7. ligu a C mužstvo 8. ligu.

• Talent porubského stolného tenisu: Jakub Hrdko

• Rozložíme stoly a hráme, hovorí Rišo Málík (na snímke)

Novodobú históriu stolného tenisu v našej obci začala písať v roku 1981 táto partia: Pavel Števček, Štefan Gábriš, Ján Kamien, Adolf Schlachta, Vladimír Niňaj. K týmto sa neskôr pridali: Miroslav Šidlo a Eugen Vadovický.

Systematickou prácou a vhodným dopĺňaním hráčov sa podarilo stolný tenis v rokoch 1990–2000 dostať na dobrú okresnú úroveň, pričom nemôžeme opomenúť dobré tréningové možnosti v našej telocvični, ktorá umožňuje hrať a trénovať na 5-tich stoloch.

V rokoch 1991–1998 sme mali v majstrovských súťažiach okresu zaradené 2 družstvá a od sezóny 1998–1999 dokonca 3 družstvá. Dva družstvá v I. triede a C-družstvo v II. triede okresu. Za najväčšie úspechy hodnotíme postup B- mužstva v ročníku 1997–1998 do I. triedy. O dobrú reprezentáciu sa pričínili títo hráči: Ivan Bubeník, Juraj Lehotský, Radomír Čupka, Jozef Szarka, Jaroslav Čerstvík a ďalší.

Pozitívne je, že od roku 1999 sa v družstvách opäť objavujú domáci odchovanci: Juraj Bukas, Michal Bardy, Michal Lupták, Ján Kamien ml.

Oddiel ako predsedovia viedli od roku 1991 Pavel Števček, Ján Kamien, Radomír Čupka, Eugen Vadovický.

In: Závažná Poruba – história obce, s. 170, autori: PhDr. P. Vitek a kol., vydal Obecný úrad Závažná Poruba 2002

Všetky tri mužstvá majú šancu ukončiť v prvej trojke. Čo svedčí o kvalite hráčov. Miroslav Brtáň a Karol Vyskočil sa začali venovať talentom. Plody ich práce sa už dostavili. Chlapci reprezentujú Z. Porubu v B mužstve a darí sa im.

Okrem okresných súťaží hrávajú stolní tenisti rôzne turnaje. Vianočný turnaj sa hrá pomedzi sviatky. Ten minulý zvíťazil Ladislav Betcher. Koncom marca, keď sa skončia súťaže, začína sa v Z. Porube najväčší turnaj v okrese v spolupráci s Vitalit cup. Sponzorom je Ján Bether. V tomto roku sa hrá v poradí už piaty ročník. Podobné turnaje sa organizujú aj v L. Porúbke, Hybiach i Smrečanoch. Reprezentanti týchto obcí predstavujú našim stolným tenistom najväčšiu konkurenciu.

Čo je dôležité: mladých pritiahli k tomuto športu a pribúdajú nové posily. Takže tento druh športu s takými bohatými tradíciami v Porube neprestal fungovať.

A ešte pozoruhodná zaujímavosť: najlepší hráči sú laváci. Proti nim sa hrá ťažšie. Protihráč si musí stále uvedomovať túto skutočnosť. Loptičky totiž idú opačne. Ak je hráč naučený na stranu inú, ťažko sa zvyká na tento štýl hry.

Text i foto: –dm–

• Nádejní tenisti zapožovali aj pred fotoaparátom. Zľava: Lukáš Král, Ján Hrdko

•	1	I.	2	3	4	5	•	6	7	8	9	•	10	11	12	13	14	15
16							17					19						
							18					20						
21			II.															
22				23						25				27				
				24						26				28				
29				30						32					34		IV.	
				31						33					35			
36						37						39				41		
						38						40				42		
•	43							45										47
	44							46										
48							49						51					
							50						52					
53					54							56						
					55							57						
58				59						61						63		
				60						62						64		
65				66						68					70			
				67						69					71			
72						73					75			77				
						74					76			78				
•	79			81				83					85					
	80			82				84					86					
87									88									90
									89									
91				92							94					96		
				93							95					97		
98				99								101						
				100								102						
103					104					106				108				
					105					107				109				
110			III.															
111						112								113				

TAJNÍČKA

FAKTY Z MS VO FUTBALE

(I. TAJNÍČKA, 1. časť) bolo dejiskom MS vo futbale v roku 1934, kde naši futbaloví reprezentanti získali 2. miesto a strieborné medaily. Našu reprezentáciu viedol ako kapitán František (I. TAJNÍČKA, 2. časť) považovaný za najlepšieho brankára svojich čias.

2x získali strieborné medaily a 2. miesto naši českoslov. reprezentanti na MS vo futbale v (II. TAJNÍČKA, 1. časť) v roku 1962. Víťazom tohto šampionátu sa stala (II. TAJNÍČKA, 2. časť).

Tohtoročné MS vo futbale sa uskutočnia v Juhoafrickej republike. Jedným zo súperov slovenských futbalistov v skupine bude (III. TAJNÍČKA, 1. časť).

Edson Arantes dos Nascimento, vlastným menom (III. TAJNÍČKA, 2. časť) je považovaný za najlepšieho futbalistu všetkých čias. Zúčastnil sa štyroch (4) MS, na ktorých získal až tri (3) tituly MS. Za seniorske tímy odohral spolu 1362 zápasov, v ktorých strelil 1280 gólov, pričom dosiahol 92 hetrikov.

V roku 1994 sa stal prezidentom Juhoafrickej republiky Nelson (IV. tajnička, 1. časť), ktorý stál na čele mnohých akcií zameraných proti politike apartheidu. Za túto činnosť bol roku 1964 odsúdený na doživotie. Vďaka medzinárodnej kampane v roku 1990 bol prepustený. V roku 1993 dostal Nobelovu cenu za mier.

Bartolomeu (IV. TAJNÍČKA, 2. časť) portugálsky moreplavec roku 1488 objavil Mys dobrej nádeje. Jeho objav otvoril Vascovi da Gama cestu do Indie. Bol prvým Európanom, ktorý dosiahol južný cíp Afriky.

Fakty z MS vo futbale

- 1 – kameň
- 2 – čistiaci prášok
- 3 – tona zn.
- 4 – liečivá bylina na oči ...rostkova
- 5 – druh a väzba tkaniny
- 6 – avivážny prací prostriedok
- 7 – vybrané slová po „b“, 2. slovo
- 8 – kypri pôdu pluhom
- 9 – druh škvrnitého mlaka
- 10 – značilo písmom
- 11 – označ. ruských lietadiel
- 12 – kórejská automobilka
- 13 – buky angl.
- 14 – veľký pás poľa
- 15 – budova kde sa uskutočňujú šport. a spoloč. podujatia i ring
- 16 – pevná časť motora
- 17 – štát v Ázii
- 18 – vodná rastlina, kvet
- 19 – druh malej flauty
- 20 – od „A“ do
- 21 – opravca
- 22 – ved. názov krídla
- 23 – plné body v džude
- 24 – zabrala raľacom alebo česadlom
- 25 – hora
- 26 – horský himalajský vodca
- 27 – vyrážky, uhry
- 28 – namoce hov.
- 29 – čínske mužské meno
- 30 – niekoľko-krát
- 31 – meno kráľa Achteja
- 32 – slovenský hokejista v NHL
- 33 – obraz svätých

- 34 – chem.zn. síry a dusíka (medzi IV.)
- 35 – nový penzion v Záv. Porube
- 36 – mesto v Nemecku
- 37 – pracujem pluhom
- 38 – sever. mužské meno
- 39 – osada v kopcoch
- 40 – zvrtné zámeno
- 41 – čínska droga
- 42 – Loana dom.
- 43 – nepožni
- 44 – Union Internationale de Pentathlon Moderne et Biatlon
- 45 – rozprávková česká princezna Kras....
- 46 – hotel v autobuse, hotel na kolesách, prívies autobusu
- 47 – dielo N.A. Tolstého
- 48 – upravil lôžko na spanie
- 49 – škvrna z ropy je škvrna
- 50 – osoby, ktoré získavajú strateg. majetok napr. od štátu na súkr. firmy
- 51 – nealkohol. nápoj
- 52 – hriadelka
- 53 – výrobca a predajca nábytku a doplnkov zahr.
- 54 – zhora predložka
- 55 – mňanie peňazí – útraty
- 56 – skade
- 57 – finančný základ, finančný kapitál
- 58 – napájaj malé dieťa mliečkom
- 59 – svadobný zákusok
- 60 – ŠPZ Trnavy
- 61 – značka v podobe ryhy (s „i“)
- 62 – raňajší detský nápoj
- 63 – španiel. člen
- 64 – rázporok na sukni – star. názov
- 65 – medzinárodné preteky
- 66 – ostré pichliače na kroch trnky
- 67 – veľký nejedovaný had v Amazónii
- 68 – plynová alebo karnevalová
- 69 – sodík ch. zn.
- 70 – išli
- 71 – prížmurkla
- 72 – rozmoknutá zem, maras
- 73 – srst' oviec
- 74 – bezpečie
- 75 – tam
- 76 – natrium ch.zn.
- 77 – mzda
- 78 – napínanie, vzĺhanie
- 79 – koncovka uhlíkovodíkov
- 80 – záporne nabitý ióny
- 81 – cesta po latinsky
- 82 – ŠPZ Levoče
- 83 – liaty tvrdý magnet. materiál
- 84 – Starogermán („A“ je nahradené „E“)
- 85 – dodá
- 86 – Otká
- 87 – letopisec
- 88 – cirkevní hodnostári
- 89 – imidž
- 90 – vytáhal meč
- 91 – starogr. bohyňa víťazstva i stáv. kancelária
- 92 – lipa botan.
- 93 – parkovisko ozn.
- 94 – héliopský stvoriteľ sveta
- 95 – citosl. kvacnutia
- 96 – astát ch.zn.
- 97 – najjednoduchší olefin (tiež etylén)
- 98 – identifikač. číslo organiz.
- 99 – plocha pod budovou i stavebný areál
- 100 – Olympijské hry (v strede je III.)

- 101 – vrodenná nemoc. Poznáme – biliarnu, pažerákovú, pľúcnu, análnu. Ide o chybu uzáveru teles. otvoru či trubice
- 102 – športový kód Džibutiska
- 103 – oblúk
- 104 – námet
- 105 – Pascal zn.
- 106 – výrobné družstvo
- 107 – Univerzita Komenského
- 108 – mozgová mŕtvica
- 109 – polyetylén zn.
- 110 – predložka
- 111 – značka japonských motocyklov
- 112 – ľudia dostávajú i proti chrípke (hovor.)
- 113 – analný styk (hovor)

Nečíslované:

v 3. riadku po II. tajničke – 0.01 hektára
v 18. riadku po III. tajničke – taliansky súhlas
v 3. stĺpci po I. tajničke – 1000 rímsky
v 18. stĺpci po IV. tajničke – námorská veľmoc

Pomôcky:

ATREZA, ATUM, ETÉN, IKTUS, TILIA

Upozornenie:

V krížovke nie sú dodržané dlžne!

Autor krížovky:
Pavel Staroň

Lyžovanie zo svahu vyžaduje odvahu

• Výcvik sa začína

• Budú z nás pretekári

• Simulovaný úraz treba ošetriť

• Počasie nám prialo

• Po lyžovačke nasledovalo občerstvenie

Lyžiarsky výcvik

Za pomoci Obecného úradu, konateľa Ski centrum Opalisko Zoltána Lukáča a Rastislava Mašlonku, v čase od 15. 2. 2010 do 19. 2. 2010, sa konal lyžiarsky výcvik detí predškolského veku. Ďalej pomohli: Požičovňa Jursport, vlekár Jarko Jurečka a Janko Jambrich ml, ktorý sa postaral o dopravu detí na svah. Janko Kováč zas zabezpečil deťom balíčky. Martinka Habarková a Ivan Mlynček deťom v posledný deň pripravili prekvapenie v podobe občerstvenia. Samozrejme, uznanie zaslužia učiteľky Mgr. Katka Jelínková a Lydka Jambrichová, ako aj celý kolektív zamestnancov, ktorí prispeli k hladkému priebehu lyžiarskeho výcviku. Ďakujem aj mamičkám, čo nám vyšli v ústrety pri zabezpečení organizácie tohto týždňa. Týmto všetkým veľmi pekne ďakujeme.

Deti sa za týždeň naučili základnú lyžiarsku techniku, zdolávať nástrahy kopca, tešiť sa z pohybu na čerstvom vzduchu a to všetko v kolektíve svojich spolužiakov. Na záver týždňa, v spolupráci s Horskou službou zastúpenou Miroslavom Jurkovičom sa deti dozvedeli, aké nebezpečenstvo na svahu „čiha“, ako sa majú zachovať v kritických situáciách a čo všetko obsahuje kufrik prvej pomoci. Zviezli sa aj na „horskoslužobných“ saniach pri simulácii úrazu. Bol to vydarený týždeň plný zážitkov, kamarátstva a vzájomnej pomoci.

K. Jambrichová, riad. MŠ.

Večer Trojkráľový

Večer Trojkráľový v Závažnej Porube ozvláštnila v tomto roku folklórna skupina zo Smrečian. Pri príležitosti tridsiateho výročia svojho založenia uviedla v sále kultúrneho domu celovečerný program Smrečianske návraty.

Vo vystúpení predstavili vynášanie moreny, víťanie jari, kosenie a sušenie sena na hôrnych lúčkach, rodičovské požehnanie mladuche pred sobášom, dožinky a vianočné vinše. Prítomných vari najviac oslovil scénický obrazok, akoby vystrihnutý z obecnej kroniky svedčiaci o tom, ako Smrečanci spolu so Žiaranmi chytali do sietí vlkov. Smrečianske návraty uvádzala Božena Devečková.

Text i foto: -dm-

Slovo k dospelým

Jednou z najzrejmějších skutočností u dospelých je, že zabudli, aké to je byť dieťaťom.

-anonym-

Smrečianske návraty

• Smrečianske návraty uvádzala B. Devečková

• Kosenie a sušenie sena na hôrnych lúčkach

• Rodičovské požehnanie mladuche. V programe účinkoval aj starosta Smrečian Ing. Vladimír Šiarnik (na snímke uprostred)

• Dožinky v Smrečianoch

• Vlka zamotaného v sieť chlapi ulovili palicami. Po úspešnej polovačke nasledoval „vlčí“ prípitok.